

Primera Carta Del Apostol San Pablo a Los Corintios

Corintó ca chahuacanaibo Pabló joihuanina

¹ Mato qui quënëhai ca Pablo ca ëa xo naa. Dios shinaná tsi ë quënëhacanicuë, Dios Chani yoati ibo iti. E bëta xo tsi mato joihuahi quiha nobë xatë Sóstenes ri. ² Mato Corintó ca chahuacanaibo qui naa carta raaquia. Dios nohiria bo, naa jahuë Jesucristó tsi mëstëhuahacanish cabo qui naa chani raaquia. Jasca, raahacahi quiha jatiroha ca ití ca noba Jesucristo qui aracanaibo qui. Jato Ibo, noba Ibo, tihi cabá-na xo Jesu ra. ³ Jatsi noba Jahëpa Dios, noba Ibo Jesucristo, tihi cabá mato noino. Mato ja ranihuacano.

Ja shomahuariahacacanina Jesucristó no

⁴ Jabi Jesucristó ani ca iqui tsi ma shomahuariahacanicuë iquia. Ja quëshpi tsi Dios qui “Gracias” iroha-irohaquia, bëhoxhi na. ⁵ Jatiroha ca quiniá tsi ma shomahuariahacani quiha, Cristóna bo ma nori iqui na. Jaha tsi oquë tsi xo toa ja bax ma chanihaina. Jasca, Cristo iqui tsi oquë tsi xo toa Dios ma cahëhaina iquia. ⁶ Jabi mato qui Cristo Chani no yoaquë tsi toa Chani ma birianiquë ra. Jaha tsi mato shina ó tsi toa Chani coshinanicuë. ⁷ Toca tsi Espiritu Santó acai ca tiisi bo ma biyoniquë. Yama ca tsi xo toa ma naris-haina iquia, Ibo Jesucristo jisiquihai ca manaquí na. ⁸ Mato otoxëhi quiha ra jahuë rëso

qui. Jatsi jaro ha ca bari, naa noba Ibo Jesucristo bari tsëquëno tsi quësohacatimaxëni ixëqui mato ra. ⁹ Chahahuahacati xo Dios. Quiayamahi quiha. Mato ja quënani quiha, jahuë Baquë Jesucristo, naa noba Ibo ya rabënati.

Ja mapëxnacanina

¹⁰ Noba Ibo Jesucristo janë tsi mato yobaquia, ebë xatë bá. Jasca ca jahuë bo ma chahahuati xo iquia. Ma mapëxnayamano; anoma quiha. Jasca, huësti ca shina roha ca ma jayano, Dios bax yonocobëquinaxëna. ¹¹ Jabi ma mapëxnahai ca ë nicaniquë rë, ëbë xatë bá. “Joi mërabëquinacani quiha Corintó ca chahahuacanaibo” ii quiha nëá ca nohiria bo rë mato yoati na. ¹² Nicaparicana. Anoma tsi xo toa ma yoahaina iquia. “Pabló-na xo ëa” ii quiha mato mishni bo pë. “Apolós-na xo ëa” ii quiha maxo huëtisa pë. “Pedró-na xo ëa” ii quiha huëtisa bo. Tihi ca tsi iqui mato pë, chanihi na. ¹³ Jama, huësti ca Ibo roha jaya xo mato ra. Mapëxnatimaxëni xo noba Cristo ra. Huësti ca maxo roha xo noa ra, huëstima ca ja nomari. Nicaparicana. ¿Mato jocha bax Pablo tooxahacani pa? ¿Noho janë tsi ma ashimahacani pa? ¹⁴ “Gracias” Dios qui iquia ra, yama ca ë ashimani quëshpi na. Crispo, Gayo, tihi roha cabo tsi xo toa ë ashimanina. ¹⁵ Jaha tsi yama tsi xo toa “Pablo janë tsi ashimahacani ca ëa xo naa ra” iti mëtsa cato ra. ¹⁶ Estéfnas, jahuë xobó cabo, tihi roha cabo ë ashimani quiha, mato bëtaquí na. Ichariama ja icani quiha. Yama tsi xo toa ë ashimani ca nohiria huëtisa tia iquia ra. ¹⁷ Jabi Cristó ëa raayamaniquë nohiria bo ashimati. Jama, ë raahacanicquë jahuë

Chani jia ca yoati. Yoahi tsi nohiria ba tiisí tsi chaniyamaquia. Jama, “Cristo rësoni cató tsi no xabahamahacaxëti xo” iquia, jahuë chama Cristo crúz bënoyamano iquish na.

Dios tiisi

¹⁸ Jabi tënëtiya qui bocanaibo qui yoyoxëni tsi xo naa cruz Chani. Jama, noqui xabahamahacanish cabo qui jia tsi xo ra. Dios chama jaya xo ra.

¹⁹ Jasca, Quënëhacanish cabo ó tsi nëca tsi Dios chanini quiha jato yoati na:

“Nohiria ba tiisi quëyoxëquia.

E qui iriama tsi xo toa cahëxëni caba tiisi.

Jato tiisi quëtiaxëquia”

i Dios ni quiha. ²⁰ Jabi Dios qui iriama tsi xo maí ca nohiria ba tiisi jaya cabo. Ja qui iriama tsi xo jato yoba, jato papi, tihí ca cahëxëni cabo ri. Chaniti mëtsaxëniria ca ja icamitsa; jama, Dios qui iriama jato tiisi tëquë nori. Yoyoxëni ca jato tiisi nori ca Diós jismani quiha. ²¹ Jabi Dios cahëyoiti mëtsama xo nohiria jato tiisí no. Dios quinia ma xo toa ra, Dios cahëti. Jama, jahuë Chani chahahuacanaibo xabahamahi quiha. Toa Chani yoaquia. Toca tsi Dios cahëti mëtsa xo nohiria ra, jahuë Chani chahahuáquí na. Jishopë. Jato qui yoyoxëni tsi xo toa quinia rë. ²² Jisti bo jiscasani quiha jodiobo, chahahuanox pari. Jasca, carayanabo ri tsi xo toa nohiria ba tiisi roha nicacascanaina pë. ²³ Jama, cruzó tsi Cristo tooxahacani ca Chani yoaqui noa ra. Jodiobo qui yoi xo naa Chani rë.

Jasca “Yoyoxëni xo” icani quiha carayanabo ri.

²⁴ Jama, Dios tiisi-tiisiria cahëriaqui noa, naa noqui quënëhacanish ca jodiobo carayanabo tëquë. Jabi

Dios tiisi-tiisiria, jahuë chama, tihi cabo noqui jis-mahacanicuë cruzó tsi Cristo rësoniquë no. ²⁵ Dios tiisi quësca ma xo nohiria ba tiisi. “Yoyoxëni xo Diós acaina” i jaca mitsa; jama, jato tiisi oquë Dios tiisi nori. Jasca, “Chama yama xo Cristo rësohaina” i jaca mitsa; jama, nohiria ba chama oquë Cristo rësohai ca chama nori.

¿Tsohuë ni toa xabahamahanish cabo?

²⁶ Shinaparicana, ëbë xatë bá. Diós mato quënaquë tsi ¿maí ca nohiria-nohiria ma ini pa? ¿Chama bo ma ini pa? ²⁷ Iyamaqui mato. Toca ca tiisi jaya ca nohiria bo bërabihuacatsi quiha Dios ra. Ja tsi xo toa noqui tiisi janyama cabo ja biniquë. Noqui chama janyama cabo bichi quiha maí ca chama bo bërabihuaxëna. ²⁸ Jishopë. Maí ca nohiria bo qui yoi tsi xo naa quinia ra. Jama, jato qui yoi cabo Diós biniquë oquëhuaxëna. Noqui noitiria cabo ja bichi cató tsi quiha jato tiisi ja quëyoniquë. ²⁹ Ja iqui tsi yama tsi xo toa Dios bësojó tsi jamë oquëhuati mëtsa cato. ³⁰ Dios roha tsi xo toa jahuë Cristo ya noqui rabënamahai cato ra. Dios quinia tsi xo toa jahuë Cristo ra. Tsayacahuë. Jahuë Cristó tsi Diós noqui xabahamati quinia bërohuahacanicuë. Jahuë Cristó tsi no jahuahacanicuë. Jatsi jahuë Cristó tsi no xabahamahanish. Tihi ca tsi ahi quiha Dios jahuë Cristó no. ³¹ Jaha tsi “Oquëhuacaspíquí tsi Ibo no oquëhuati xo ja acani quëshpi na” ii quiha Quënëhacanicuë cabo.

2

Cruzó tsi Cristo tooxahacani ca Chani

¹ Mato qui cahëxo tsi bëroria tsi Dios Chani mato qui ë yoaniquë iquia. Yoahi tsi chaniti mëtsaxëniria ca ë iyamaniquë. Jasca, nohiria ba tiisí tsi mato qui ë chaniyamaniquë, Dios jabija ca yoahi na. ² Jama, Jesucristo yoi, no bax cruzó tsi ja rësonina, tihi roha ca ë yoaniquë mato bëtaquí na. ³ Jasca, chama yama tsi mato qui ë joniquë shishohi na. E shina-huëjënaniquë rë. E mëmëniquë. ⁴ Johax nohiria ba tiisí tsi ë chaniyamaniquë Dios Chani mato qui yoahi na. Jama, Espíritu Santo chamá tsi mato qui noho chani joniquë iquia. Ja iqui tsi Dios quima noho chani joni ca ma jisniquë. ⁵ Jaha tsi nohiria ba tiisi qui chitimiyamahi quiha ma chahahuahaina, Dios chama qui ja nori.

Dios tiisi

⁶ Jabi shinahanish ca chahahuacanaibo qui mana ca tiisi yoaquia. Nohiria ba tiisi jaquirima tsi xo naa tiisi ra. Naa mana ca tiisi cahëyamahi quiha toa Dios cahëyamacanaibo. Cahëyamahi quiha jaboqui yonacanaibo ri. Tihi ca tsi xo toa naamayamacaxëcanaina ra. ⁷ Jasca, jato oquë tsi xo toa ë yoahaina ra, Dios quima noho chani nori iqui na. Noqui xabahamahacati quinia ca tiisi ca tsi xo naa ë yoahaina ra. Jabi no bax naa xabahamati quinia Diós ani quiha, mai nëhohuahacanox pari. ⁸ Naa xabahamati quinia cahëyamahi quiha maí ca chama bo. Cahërohapiquí tsi cruzó tsi mana ca Ibo-iboria ja tooxayamaquë acaniquë iquia. ⁹ Jasca, naa quinia quënëhacani quiha Quënëhacaniish cabo ó no:

“Anomaria tsi xo toa noicanaibo bax Diós shom-
ahuahaina.

¿Jënahuariaxo ja acai ca shina no cahëna?

No tsayahaina, no nicahaina, tihi ca oquë ixëhi
 quiha toa no bax ja shomahuaxëhaina”
 tihi tsi ii quiha.

¹⁰ Jama, ja acai ca jahuë bo noqui Diós jisman-
 iquë jahuë Espíritu Santó no. Jatiroha ca cahëriahi
 quiha Espíritu Santó ra. Dios jabi, Dios shinana,
 Dios tiisi, tihi ca tsi, naa noqui jonë ca jahuë
 bo cahëyoïhi quiha. ¹¹ Toca ma xo noa. Noqui
 tsi xo toa joni huëtsá shinahai ca cahëtimaxëni
 cabo. Nomë no shinahai roha ca cahëyoïqui noa
 iquia. Jasca, noqui tsi xo toa Diós shinahai ca
 cahëtimaxëni cabo. Jama xo Espíritu Santo ra. Ja
 roha tsi xo toa Diós shinahai ca cahëhaina. ¹² Jasca,
 naa Dios quima ca Espíritu Santo no biniquë noqui
 ri; maí ca tiisi ja nomari. Noqui tiisimahi quiha
 ra, Diós noqui ani ca jahuë bo tëquë no cahëyoino
 iquish na. ¹³ Jaha tsi Dios jahuë bo bërohuapama
 tsi nohiria bá noqui tiisimani ca tiisí tsi chaniya-
 maqui noa. Jama, Espíritu Santó tsi noqui tiisima-
 hai ca jahuë bo roha yoaqui noa iquia. Noba chani
 ma xo. Jabi toca tsi chahahuacanaïbo qui mana ca
 tiisi bërohuaqui noa, jato tiisimaquí na.

¹⁴ Jabi Espíritu Santó tiisimahai ca jahuë bo
 biyamahi quiha Dios cahëyamacanaïbo. Jato qui
 yoyoxëni quiha. Cahëtimaxëni ca xo, Espíritu Santo
 janyamacanai ca jaca nori iqui na. ¹⁵ Jama,
 jatiroha ca jahuë bo cahëyoïti mëtsa xo Espíritu
 Santo jaya cabo ra. Jaha tsi yosanahi quiha Dios
 cahëyamacanaïbo, tihi ca tsi tsayahax na. Noqui
 cahëyamayoïcani quiha pë. ¹⁶ ¿Jënahuariaxo raza
 Ibobá shinahai ca ja cahëyoïcana? Yama tsi xo toa
 noba Ibo tiisimati mëtsa cato ra. Jama, noqui tsi

xo toa Cristó shinahai ca cahëcanaibo, naa ja qui chitimicanaibo.

3

Dios bax yonocobëquinahaina

¹ Jabi Dios Chani mato qui ë yoaquë tsi Dios tiisi binoma ma i-ipaoniquë iquia, Espíritu Santó tsi ma mëpihacayamani iqui na. Jari xocobo jascaria, naa chahahuabëna cabo jascaria ma ini quiha. ² Jaha tsi bëroria ca tiisi roha mato qui ë amaniquë, naa jahuë baquë jahëhuá xoma amahai jascaria. Toatiyá tsi Dios Chani-chaniria binoma ma iniquë. Jishopë. Jari toca xo mato rë jaboqui. ³ Jari chahahuabëna cabo jascaria xo mato pë. Tsayacahuë. Jari mato xërëquë tsi xo yosanahaina iquia. Jari mato xërëquë tsi xo joi mërahaina rë. Tocapimano tsi ¿jënahuariaxo Espíritu Santó mato mëpina? ¿Dios cahëyamacanaibo jascaria iyamayamacanai, tochahi na? ⁴ Huësti ca maxo tsi xo toa “Pablo roha ó quëëqui noa” iquiina. Maxo huëtsa tsi xo toa “Apolos ó quëëqui noa” iquiina. Jabi toca pi ma chanino tsi ¿jënahuariaxo Espíritu Santó mato mëpina?

⁵ Nicaparicana. Iriama ca ëa xo naa. Jasca xo Apolos ri; iriama quiha. Dios yonati bo roha xo noa ra. Noqui iqui tsi Dios Chani qui ma chitiminiquë. Diós noqui aca ca yonoco roha aqui noa ra. ⁶ Jasca, jamëri tsi xo toa Diós noqui ani ca yonoco ati. Mato xërëquë xo tsi Dios Chani pari ë bananiquë. Jaquirëquë Apolos joniquë. Joxo tsi Dios Chani mato qui ja tiisimaniquë, mato coshihuaxëna. Noba yonoco tsi xo toa. Jama, Dios roha tsi xo toa mato ó ca Chani shinahamanish cato ra. ⁷ Ja quëshpi tsi iriama ca ëa xo naa, naa

Dios Chani banahai cato. Jasca, iriama xo Apolos ri, naa Chani tiisimanish cato. Dios roha tsi xo toa mato shina ó ca Chani shinahamahaina. ⁸ Jaha tsi yonocobëquinahi quiha Dios Chani banahai cato, Dios Chani tiisimahai cato. Jato yonoco quëshpi roha tsi jato copixëhi quiha Dios. ⁹ Jatsi Dios yonati bo roha xo noa, Dios yahax tsi yonocobëquinahaina. Mato tsi xo toa huai iquiria. Huai Ibo xo Dios. Huaí ca yonococanaibo xo noqui.

Xobo iquiria xo chahuacanaibo

Diós acai ca xobo jascaria xo mato. ¹⁰ Ea ti tsi xo toa jahuë xobo rohahuati ibo-iboria. Jabi Dios noihai cató tsi ë qui naa yonoco acacani quiha. Rohahuaxo tsi jahuë xobo chinichiti bo ë nimaniquë, mato chahuamaquí na. Mato xërëquë xo tsi Dios yonoco ë chitahëhuani quiha. Jatsi ë quirëquë nohiria huëtsa bo joniquë, mato chamahuahi na. Joxo tsi ë chitahëhuani ca cacha tsi ja rohahuacanicuë. Jia tsi ja rohahuati ca xo iquia. ¹¹ Jabi Jesucristo roha tsi xo toa nima-hacanicuë ca chinichiti. Ja qui roha chitimiqui noa xabahamahacati. ¹² Jasca, Jesucristo, naa chinichiti nori ca cacha rohahuaquí noa. Jahá tsi jia ca jahuë bá tsi rohahuaçëhi quiha huësti huësti ca nohiria. Oro, plata, maxax copixëni cabo, tihi cabá tsi rohahuaçëcani quiha. Jama, jihui, xëpamë, huasi, tihi ca copiriama cabá tsi rohahuaçëcani quiha huëtsa bo pë. ¹³ Quiniacaxëcahuë. Bërohuahacaxëti xo noba yonoco yoi, Ibo Jesucristo bacaquë no. Toa barí tsi chihí tsi tanamahacaxëti xo nohiria yonoco tëquë. Jatsi mëshoyoxëhi quiha mahitsa ca yonoco. Mëshoyamaxëhi quiha yonoco

jia cato. ¹⁴ Ja rohahuacana ca pi mëshoyamano tsi copi jia ca bicaxëcani quiha ra. ¹⁵ Jama, nohiria bá rohahuaha ca pi mëshono tsi jato copi jia ca bënocaxëcani quiha pë. Jishopë. Xabahamahacacaxëcani quiha, naa chihi nacohai ca paxahai ca jascaria.

Arati xobo quëscaria xo chahahuacanaibo

¹⁶ ¿Dios xobo ma nori ca cahëyamacanai sa? Mato ó tsi bësohi quiha Espíritu Santo, naa Dios Shinana ra. ¹⁷ Jaha tsi tsohuëcaracá pi Dios xobo yoshihuano tsi toa nohiria quëyoxëhi quiha Dios iquia, roa ca mëstë ca Dios nohiria jaca nori iquí na. Dios xobo xo mato ra. ¹⁸ Ma parahacayamano. ¿Tonia mato xërëquë ma ni toa tiisi-tiisiria ca jaca nori ca quëscahuacanaibo? ¿Mato ó ca ma ni toa maí ca tiisi ó quëëcanaibo? Jatsi maí ca nohiria bo qui yoyoxëni ca ja manëcano iquia ra. ¹⁹ Dios qui yoyoria tsi xo toa maí ca nohiria ba tiisi, jato tiisi tsi xabahamahacatimaxëni jaca nori quëshpi na. Jabi, “Tiisi jayaria cabo paquëmahi quiha Dios, ja paracanaí cató no” ii quiha Quënëhacanish cabo. ²⁰ Jasca, “Tiisi jaya cabá shinahai ca cahëriahi quiha Dios; mahitsa jaca nori” tihi ca tsi ii quiha. ²¹ Ja tsi xo toa nohiria ba tiisi qui chitimiyamacana iquia. Dios tsi xo toa jatiroha ca jahuë bo mato qui ati ibo-iboria. ²² Apolos, Pedro, ëa, tihi cabo mato qui Diós ani quiha mato mëbiti. Jatiroha ca maí ca jahuë bo mato qui ja ani quiha mato mëbiti. Bësohaina, rësohaina, tihi cabo mato qui acacani quiha. Jasca, jaboqui, huëaquë, tihi cabo mato qui acacani quiha mato mëbiti. Tihi cabo mato qui aqui quiha mato mëbiti ra. ²³ Jasca, Cristo qui ma

acacaniquë mato ri. Cristó-na bo xo mato iquia; nobá-na ma nomari. Jasca, jahëpa Diós-na xo Cristo ri.

4

Anoma tsi xo tiisimacanaibo oquëhuahaina

¹ Anoma tsi xo Apolos, Pedro, ëa, tihi cabo ma oquëhuahaina iquia. Cristo yonati bo xo noa; jaroha. Toca tsi ma shinaxëti xo noqui yoati na. Dios Chani yoatí yonoco noqui acacani quiha nohiria bo qui bërohuati. ² Jabi jia tsi jahuë chama qui nicaxëti xo yonati. ³ ¿Japa ëa ti? ¿Cristo yonati jia cara ni ëa sa? Cahëyamaquia. “Yonati jia ca xo Pablo” i mato mishni bo mitsa. “Yonati yoi xo” i huëtsa bo mitsa. Jama, ë qui iriama tsi xo toa ëa yoati nohiria bá shinahaina. Jasca, “Jia tsi xo naa ë acana” iyamaquia, quiniahi na. ⁴ Jaboqui yama tsi xo toa ëa pasomaha ca jahuë bo iquia. Jama, ¿jënahuariaxo ëmë ë cahëyoina? Ibo roha tsi xo toa ëa, noho shinana, noho yonoco, tihi cabo cahëyoihaina. ⁵ Jatsi quiniacana. Mato tiisimacanaibo oquëhuatapiyamacana iquia, Dios qui oquë yama ja icamitsa iqui na. Joxëhi quiha Ibo ra. Manacahuë. Joxo tsi nohiria ba shina ó ca jonë ca jahuë bo bërohuaxëhi quiha. Toa barí tsi oquëhuahacaxëhi quiha nohiria bo, jia ca ja acani ca quëshpi na. Jato copixëhi quiha Dios. ⁶ Jaha tsi Apolos, ëa, tihi cabo oquëhuayamacana, ëbë xatë bá. Quiniacaxëcahuë, Quënëhacanish cabo pasomaha ma iyamano. Anoma tsi xo toa huësti ca maestro oquëhuahaina, maestro huëtsa qui nicacasyamaquí na.

Corintó ca chahahuacanaibo Pabló raahanina

⁷ ¿Nohiria huëtsa bo oquë ni mato tiisi pa? ¿Jatiroha ca jahuë bo Diós mato ayamayamani? Ja quëshpi tsi çjënahuariahax “Oquë xo noa” i ma na, Dios quima mato tiisi ma biquë no?

⁸ Quiniacaxëcahuë. Mamë paraqui mato iquia. Tonia chama bo, narisyamacanaibo, tihi cabo ma nori ca quëscahuacqui mato pë. Noqui axma tsi chama-chamaria bo ma manëniquë iquia. E ra ma. Yonahai ca chama bo ma iti ó quëëquia. Tocapimarohano tsi mato bëta xo tsi yonaxëquia ëa ri tia.

⁹ Jama, noqui Dios Chani chitahëhuati ibo bo tsi xo toa jahuë rësó no. Tonia jaroha ca iti ó tsi Diós noqui janani quiha, nohiria bo bësojó tsi rësoti raahacanish ca joni bo jascaria. Noqui tsi xo noitiria. No tënëhai ca tsayacani quiha jatiroha cabo, naa ángel bo, nohiria bo tëquë. ¹⁰ Noqui ratëcani quiha tsayahax na. Cristo iqui tsi nohiria bo qui yoyoxëni xo no acaina. Jama, Cristo ó tsi mato ti tsi xo toa tiisi jaya cabo tonia. Mato oquëhuacani quiha Dios cahëyamacanaibo iquia. Jama pi xo noa. Noqui tsi xo toa chama yama. Noqui nomacani quiha pë. ¹¹ Jaboqui tsi paxnaqui noa. Tëshinaqui noa. Sahuëti narisqui noa. Noqui setiacani quiha; mahitsa. Noqui tsi xo xobo yama cabo. ¹² Jasca, noba mëquënë tsi yonocoqui noa, noba piti copixëna. Nohiria bá noqui roano tsi jato bax bëhoxqui noa, Diós jato shomahuano iquish na. Noqui pi ja tënëmacano tsi caxayamaqui noa. Jato tënëqui noa ra. ¹³ Noqui pasomaha pi nohiria bo chanino tsi caxahaxma tsi jato qui chaniqui noa. Jaboqui tsi Dios cahëyamacanaibo qui quërasria ca masa xo noa rë. Jabi toca xo noqui Dios Chani

yoacanaibo iquia.

¹⁴ Nēca tsi mato qui quēnēquí tsi mato bērabihuaquia tonia. Mato bērabihuacasyama xo ēa iquia. Nēca tsi mato qui quēnēquia mato yobaxēna, noho xocobo ma nori ca quēshpi na. ¹⁵ Jabi huēstima ca Cristo yoati tiisimacanaibo ma jayacamitsa; jama, huēsti roha ca mato jahēpa yoi nori. Mato jahēpa ē manēniquē, Cristo qui mato ē mēpiniquē no. Mato qui Dios Chani yoatí chitahēhuanish ca ēa xo naa. ¹⁶ Ja tsi xo toa noho jabi jascacana iquia. ¹⁷ Jasca, mato qui Timoteo, naa noho noi ca baquē raaquia. Ibo Cristo yonoco ariahi quiha. Jatsi mato mēbixēhi quiha joxo na. E yoahai ca Cristo quinia mato nicamatēquēxēhi quiha, naa jatiroha ca iglesia bo xo tsi ē tiisimahi ca jascaria.

¹⁸ Basi ē nori iqui tsi jamē shinamisxēni mato huēsti huēsti ca manēniquē rē. “Joyamaxēhi quiha Pablo, noqui raquēhi na” icani quiha tonia. ¹⁹ Jaha bēsocapa. Dios qui pi jiano tsi mēri tsi mato qui joxēquia ra. Joxo tsi toá ca shinamisxēni cabá acai ca yonoco jisxēquia ra, jato chani nicahi ē nomari. ²⁰ Noba shina ó xo pi Díos yonayamano tsi mahitsa tsi xo toa no chanihaina iquia. Chama yama xo. Jama, no noho xo pi ja yonano tsi jahuē chama jayaxēqui noa jahuē yonoco ati. ²¹ Jatsi, ¿jēnahuaxēhi ní ēa, mato qui joxo na? Toa nicaquia. ¿Joxēhi ní ēa, mato raahati? ¿Oquēyamamayahi ní ishima tsi ē johaina? Jabija; oquē tsi xo noihax ē joxēhaina iquia ra. Jama, mato quinia yoi bo pi ma niabēriayamano tsi mato raahaxēquia joxo na.

5

Niahacaxëti xo jochahuaxëni ca chahahuahai cato

¹ Jishopë. Chani yoi ca ë nica hitaquë mato yoati na. “Corintó ca chahuacanaibo xërëquë ó tsi bësohi quiha jochahuaxëni cato, naa jahuë jahëpa ahui ya racahai cato” ii quiha toa nahax ca bëcanai ca nohiria rë. Anoma xo toa ja tocahaina ra. Tocayamacani quiha Dios cahëyamacanaibo ri. ² ¿Jënahuariahax “Jënima tsi xo ja acaina” i ma na pë? Cohuëyama xo mato; rani ma nori iquia. Jama, ja acai ca iqui tsi mato quima niahacaxëti xo toa joni iquia. ³ Jaboqui basi xo ëa rë; jama, mato bëta iquiria ë nori, mato ë shina-shinahi quëshpi na. Jabi anoma tsi xo toa jochahuaxëni cató acaina iquia. Mato bëtahaxma tsi mato quima ja niahacati xo iquia Ibo Jesu chamá no. ⁴⁻⁵ Jabi arati ma catino tsi mato bëtaxëquia noho shinaná no. Noba Jesu chamá tsi Satanás qui naa joni mëacana, Satanás tënëmano iquish na, jahuë jocha quima Dios quiri ja bësono. Tocacana, jahuë shina xabahamahacano iquish na, naa Ibo Jesucristo joxëquë no.

⁶ Anoma tsi xo “Jënima xo ja acana” i ma aina pë. Jabi mëri tsi pacanahi quiha jocha pistia, levadura mishni mapari xara pacanahi jascaria. ⁷ Jabi pascua fiesta pinox pari tsi quiha jato xobó ca levadura tsëcaparini quiha Israél ca nohiria. Jascaria tsi mato quima naa levadura yoi, naa jochahuaxëni ca joni tsëcacana. Tocapihi tsi jënimaxëqui mato ra. Siri tsi ma bahuëhacanicuë. ¿Mato jocha quëshpi tsi Jesucristo, naa noba pascua oveja tëpas-hacayamayamani? ⁸ Jaha tsi pascua fiesta jascaria jaya xo noqui chahuacanaibo ri, naa

arati no catiquë no. Jaboqui catipama tsi jocha quima no paquëmahacani ca shinaqui noa. Jasca, noqui jochamahai ca jahuë bo no jaquimaxëti xo, Dios qui arahi na. Jochahaxma tsi jabija ca Dios qui no arano ra.

⁹ Jasca, siri tsi mato qui carta huëtsa ë raaniquë. Toa carta ó tsi “Jochahuaxëni ca chahahuacanaibo ya rabënabëquiyamacana” i ë niquë. ¹⁰ Jaha bësocapa. Tobi quiha jochahuaxëniria ca chahahuayamacanaibo rë. Jato xërëquë tsi xo toa anoma ca chotamiscanaibo, paratá-naxëni cabo, yomacanaibo, mahitsa ca dios bo qui aracanaibo. “Tihi cabo ya rabënyamacana” iyama ë niquë. Inonoma xo. ¿Jënahuariahax chahahuayamacanaibo tëquë quima no aquëquëna? Inoma quiha. Tocapiquí tsi naa mai ma jisbayaxëti xo ra. ¹¹ Jama, chahahuahai ca quënahacanish ca nohiria pi jari jochacasno tsi toa nohiria ya rabënabëquiyamacana, “Dios nohiria xo noa” i jaca quë no. Toca ca nohiria yaxo tsi piyamacana iquia. Anoma quiha. ¹²⁻¹³ Yobaquí tsi Dios cahëyamacanaibo yobayamaquia ra. Jato copiti Ibo xo Dios ra. Jama, chahahuacanaibo pi jochano tsi jato ma copixëti xo, “Mato maxo quima jochahuaxëni ca tsëcacana” i Dios Chani ai iqui na.

6

Dios cahëyamacanaibo qui mabë xatë bo ma bocanaina copihacati

¹ Mabë xatë bo pasomaha ca jahuëcara ca pi jayaquí tsi chahahuayamacanaibo qui jato boyamacana yobahacati. Anoma quiha. ¿Oquë ma ni Dios nohiria bo qui jato ma bohaina, yobahacati?

² ¿Jabi Dios cahëyamacanaibo yobayamayamaxëhi ni Dios nohiria bo? Tocaxëqui noa iquia. Tocapiquí tsi ¿mato xërëquë ca iriama ca jahuë bo yobati mëtsama ni mato rë? Jato ma yobaxëti xo iquia. ³ Tsayacahuë. Naipá ca ángel bo yonaxëqui noa ra. Jato pi yonaquí tsi nëá ca Dios nohiria bo yobati mëtsa xo noa tia. ⁴ Mato xërëquë pi mabë xatë bo joi ibëquinano tsi ¿Dios cahëyamahai ca juez qui jato raahi ni mato pë, copihacati? Iriama tsi xo Dios cahëyamacanaiba yoba ra. ⁵ Jishopë. Ma bërabixëti xo iquia. ¿Yama ni mato xërëquë ca jia tsi yobati mëtsa cato pa? Tonia tobi huësti përe xo iquia. ⁶ Jama, chahahuayamahai ca juez qui mabë xatë bo boqui mato pë, chahahuayamacanaibo bësojo ax tsi jato qui quësoxëna. Anoma quiha.

⁷ Anoma tsi xo toa Dios cahëyamacanaibo qui mabë xatë bo bohaina iquia, jato qui quësoxëna. ¿Oquë ma ni janyama ca ma tënëhaina yoi ca tahëhax na? ¿Oquë ma ni mato jahuë bo ma bënöhaina? Tihí tsi ma ati xo. ⁸ Jama, mabë xatë bo qui quësocasqui mato pë, juez bësojo ax na. Quësoquí tsi jato janyamahuaqui mato iquia. Ma acai cató tsi jato quima yomaqui mato ra.

Dios xobo xo mato

⁹ Diós otoiha ca qui jicoymaxëhi quiha nohiria yoi bo. Tihí ca tsi cahëqui mato ra. Diós otoiha ca qui jicoymaxëhi quiha yoxa mëtsaxëniria

cabo, mahitsa ca dios bo qui aracanaibo. Jicoyamaxëhi quiha huëtsa ba ahui ninicanaibo, jato huëtsa ya jobonacanaibo. ¹⁰ Jicoyamaxëhi quiha yomacanaibo, paratá-naxëni cabo, pahëcanaibo, ranimisxëni cabo, yomaxëni cabo. Tihi ca tsi xo toa jicoyamahaina. ¹¹ Jabi toca tsi mato huëstima cabo i-ipaoni quiha, chahahuanox pari. Jama, ma bahuëhacanicuë. Dios qui ma aquëquëmahaca-niquë jia iti. Jasca, Jesucristo chama, Dios Shinana, tihi cabá tsi ma xabahamahacanicuë ra.

Chahahuacanaiba jabi

¹² “Noqui jënima tsi xo toa no acatsai ca tëquë” i mato ó ca huësti mitsa. ¿Ocamani? Tobi quiha anoma ca acaina ra. Noqui mëbiyamahai ca tsi xo toa. Ja tsi xo toa yoi ca ayamaxëquia. Jatiroha ca ati mëtsa xo ëa iquia; jama, quinia-quiniaquia yoi cató tsi ë yonahacayamano iquish na. ¹³ ¿Japa no pihaina? ¿Noba pocó-na piti acacayamayamani? Jasca, ¿noba oriquití-na noba poco acacayamani? Jatsi iriama tsi xo no pihaina iquia. Jatihuahacaxëhi noba yora bo, noba oriquiti, tihi cabo tëquëta. Jasca noba yora bo ri. Anoma ca chotati noba yora bo acacayamani quiha, Diós-na jaca nori. Noqui mëbicatsi quiha Dios ra, jahuë chamá no. ¹⁴ Jabi jahuë chamá tsi noba yora yoi bo chamahucatsi quiha, naa noba Ibo Jesucristo ja bësomani ca chama jasca cató no.

¹⁵ Cristó-na bo xo mato yora bo ra. Jatsi, ¿jënahuariahax raca mëtsaxëniria ca yoxa qui mato yora bo ma riina? Dios qui anoma quiha. ¹⁶ Mëtsaxëniria ca yoxa qui pi joni riino tsi huëstinacani quiha jato dos ca yora bo ra, “Huësti

ca yora manëcani quiha rabëta” i Dios Chani ai quëshpi na. ¹⁷ Jama, Dios qui pi mamë ai tsi Cristo ya huëstinaqui mato. Toca tsi jahuë jabi, jahuë shinana, tihí cabo xatënaqui mato.

¹⁸ Jatsi quiniacaxëcahuë. Anoma ca chotahai ca jocha quima jabacana. Anoma quiha. Jahuëcara ca jocha huëtsa pi nohiriá ano tsi yoshihuahacayamaxëhi quiha jahuë yora. Jama, anoma ca jocha ai tsi jahuë yora pasomaha jochahi quiha ra. ¹⁹ Quiniacaxëcahuë. Mato yora bo tsi xo toa Espíritu Santo xobo ra. Toa cahëqui mato. Jahá tsi racahi quiha mato qui Diós ani ca Shinana. Ja tsi xo toa mato yora ibo tsi xo Dios; mató-na ja nomari. ²⁰ Jabi Cristo copixëni ca jimí tsi ma copihacaniquë ra. Ja tsi xo toa mato yora bá tsi Dios ma quëhuaxëti xo ma acai cató no.

7

Ahui bitiyoba

¹ Jabi ë qui ma raani ca carta ó tsi ahui bichiquiti yoati tsi ma nicaniquë. E quëbihai ca tsi xo naa: Jariapari tsi ë qui jia tsi xo ahui biyamahaina ra. ² Jama, jocha iqui tsi jia tsi xo jatiroha ca joní jahuë ahui yoi jayahaina. Jasca, jahuë bënë yoi jayahaxëti xo jatiroha ca yoxa bo ri, jochati ja tanamahacacayamano iquish na. ³ Jasca, jahuë ahui otoxëti xo bënë. Jahuë bënë otoxëti xo ahui ri. ⁴ Jasca, jahuë yora ibo ma xo ahui, bënë-na ja nori. Jasca, jahuë yora ibo ma xo bënë ri, jahuë ahui, bënë-na ja nori. ⁵ Ja tsi xo toa “Mia basitaquia” iyamaxëti xo bënë, jahuë ahui qui. Jama, mato qui jiapino tsi jënima tsi xo toa tanaroha pistia no

tsi ma basitahaina iquia, oquë tsi Dios qui bēhox-xēna. Jaquirēquë ma jobonatēquëxēti xo, Satanás mato tanamayamano jochati. ⁶ Tihi ca tsi xo toa ë shinahaina, noho yoba-yobaria ja nomari. ⁷ Jama, ë qui oquë tsi xo toa joni bá ahui jayamahaina iquia, naa ëa jascaria. Jama, inoma ca xo. Jamëri tsi xo toa jatiroha ca nohiria qui Diós ani ca jabi ra. Huësti ca tsi xo toa ahui bicatsaina; huëtsa tsi xo toa ahui bicasyamahaina. Tihi ca quinia tsi xo jënima iquia.

Pablo Yoba

⁸ Bënoma cabo, bënë imanish cabo, tihi cabo qui noho yoba tsi xo naa: “Oquë tsi xo bënoma ca iquiina” iquia. ⁹ Jama, “E ra ma. E qui yoi tsi xo bënoma ca iquiina” i tsohuëcara pi no tsi oquë tsi xo ahui, bënë, tihi cabo bichiina. ¹⁰⁻¹¹ Jasca, bënë bo, ahui bo, tihi cabo qui noho yoba tsi xo naa, naa Jesú yoanina. “Jahuë bënë niayamaxëti xo ahui ra” i ja ni quiha. Jascaria, “Jahuë ahui niayamaxëti xo bënë ra” i ja ni quiha. Jasca, jahuë bënë pi niabëriaquí tsi bënë huëtsa ja biyamaxëti xo. Bënoma ca icasyamahi tsi jahari jahuë bënë qui ja cati xo iquia.

¹² Tëxë bo qui noho yoba tsi xo naa, Ibobá-na ja nomari. Chahahuayamahai ca ahui pi jayaquí tsi jahuë ahui bënë niayamano, naa ja bëta pi ja racacasquë no. ¹³ Jasca ahui ri. Chahahuayamahai ca bënë pi jayaquí tsi jahuë bënë ja niayamano, ja bëta pi ja racacasquë no. ¹⁴ Ja racanabëquipicano tsi toa chahahuayamahai ca bënë chahahuamitsa, jahuë ahui jabi jia ca tsayaquí na. Jasca, toa chahahuayamahai ca ahui chahahuamitsa jaa

ri, jahuë bënë jabi jia ca tsayaquí na. Jama, ja racanabëquipiyamacano tsi ¿jënahuariaxo raza jato xocobá chahahuana? Jama, ja racanabëquipicano tsi shomahuahacaxëhi quiha jato xocobo ra, jato chahahuahai ca nabo iqui na. ¹⁵ Jama, chahahuayamamai ca xatë pi jisbëriacaso tsi chitiayamacana. Ja jisbayano. Ja jisbayapino tsi tsëquë tsi xo toa chahahuahai ca xatë. Jabi Diós mato quënani quiha rani tsi racanabëquiti. ¹⁶ Jatsi shinaparicana, chahahuahai ca ahui bá. “Oquë tsi xo noho chahahuayamamai ca bënë ë chitiahaina, chahahuamaxëna” i ma mitsa rë. Jama xo ra. ¿Mato bënë bo chahahuamati mëtsa yoi ni mato sa? Jasca, mato chahahuahai ca bënë bo ri. ¿Mato ahui bo chahahuamati mëtsa yoi ni mato sa? Ja iqui tsi mato chahahuayamamai ca xatë jisbayacaspino tsi oquë tsi xo toa ma oquëxnahaina iquia.

Mato jabi bo, mato tiisi, mato yonoco, tihi cabo qui yosanayamacana

¹⁷ Jabi iglesiá ca chahahuacanaibo qui ë acai ca yoba tsi xo naa: Mato jabi bo, mato tiisi, mato yonoco, tihi cabo mato qui acacani quiha. Jatsi Diós mato qui acacani ca iti qui yosanayamacana. ¹⁸ ¿Jodio ma ini, Cristo chahahuanox pari? Jatsi chahahuaxo tsi carayana manëti tanayamacana. ¿Carayana ma ini, Cristo chahahuanox pari? Jatsi jodioba jabi bo biyamacana. ¹⁹ Jabi Dios qui iriama tsi xo carayanabo, jodiobo, tihi caba jabi bo. Ja qui jia ca tsi xo toa jahuë yoba bo no nicanahaina ra.

²⁰ ¿Japa? ¿Jahuë yonoco ma jayani, Diós mato quënaquë no? Jatsi toa yonoco jari ma ano. ²¹ ¿Japa

yonati ma ini, Dios chahahuanox pari? Jatsi shina-huējēnayamacana, yonati ma nori ca tahēhax na. Jama, mato chamá pi mato paquēmacasno tsi jēnima quiha. Tsēquēcana. ²² ¿Japa; chamá mato yona-yonani, Diós mato quēnaquē no? Jatsi ranicana. Jaboqui mato yona-yonayamaxēhi quiha jocha chama iquia. Cristo ó tsi tsēquē xo mato. ¿Japa; chama yama ma ini, Diós mato quēnaquē no? Ranicana. Jaboqui Cristo yonati xo mato ra. ²³ Jabi Jesu copixēni ca jimí tsi ma copihacani quiha. Ja quēshpi tsi Cristó-na bo xo mato ra. Jaha tsi joni bo qui raquēyamacana. ²⁴ Jisa ēbē xatē bá. Diós mato janani ca iti ó tsi chitēcana, naa ma iqui ca jascaria chahahuanox pari. Mato yonoco, mato jabi bo, mato tiisi, tihi cabo qui yosanayamacana, Diós mato mēbihai quēshpi na.

Bēnoma cabo — Bēnē imanish cabo

²⁵ Jabi mato bēnoma ca yoxajahi bo yoati tsi ēa ma nicaniquē mato cartá no. Jabi yama tsi xo toa Ibobá ē qui ani ca yoba yoi mato qui ati, naa mato yoxajahi bo yoati na. Jama, noho yoba mato qui axēquia, Diós shomahuahai cató tsi yobati tiisi ē qui acacani iqui na. Chahahuahacaxēti xo noho yoba ri iquia. ²⁶ Nicacana. Anomariaxēhi quiha no bēsohaina, naa Ibo Jesucristo bacanox pari no. Ja quēshpi tsi ē qui oquē tsi xo bēnoma ca iquiina iquia. ²⁷ Jama, ahui pi otoi tsi aquēquēyamacana. Jasca, bēnomapiquí tsi ahui biyamacana. ²⁸ Jama, ahui pi bichi tsi jochayamahi quiha joni. Jasca, jochayamahi quiha yoxajahi ri, bēnē pi ja biquē no. Jama, xatē pi ja bicano tsi noiticaxēcani quiha

iquia. Bëronomaxëhi quiha racanabëquiti ja jabicainaina naatiyá no. Ja quëshpi tsi nëca ca yoba jato qui aquia, jato mëbixëna.

²⁹ E yoacatsai ca tsi xo naa, ëbë xatë bá: Tsëquëti basima tsi xo toa noba Ibo bacahaina ra. Ja iqui tsi ahui yama cabo jascaria tsi bësoxëti xo ahui jaya cabo iquia. ³⁰ Jaboqui Dios yonoco no ati xo ra. Jahuëcaracá noqui jënëmámano ra, naa cohuë iquiina, ranihaina, jahuëmishni bo copihaina. ³¹ Jasca, jahuëmishni bo copipiquí tsi iniapiquí tsi tihi ca jahuë bo no noiyamano, Dios yonoco aquí na. Jabi huinocaxëhi quiha naa maí ca jahuë bo tëquë. ³² Jabi ë qui jia tsi xo toa maí ca jahuë bo yoati tsi ma shina-huëjënayamahaina, Dios yonoco aquí na. ³³ Jama, tocamapi xo toa ahui jaya cato. Maí ca jahuë bo shina-shinahi quiha. ³⁴ Jabi dos ca quiniá tsi ninihacahi quiha toa ahui jaya cato. Jahuë ahui jatsi Dios, tihi cabo shina-shinahi quiha. Jasca xo yoxa bo ri. Bënoma cabo, bënë jayama cabo, tihi cabo tsi xo toa Dios yonoco ariapicanaibo. Dios qui jato yora bo, jato shinana, tihi cabo aquëquëmacascani quiha ra. Jama, tocamapi xo bënë jaya cato iquia. Maí ca jahuë bo shinahi quiha jahuë bënë ranihuacatsi na.

³⁵ Nëca tsi mato qui chaniquia mato mëbicatsi na. Mato quëtiacasyama xo ëa ra. Jatsi ahui pi ma bicasno tsi jënima xo. Jaha ë quëëhai ca tsi xo toa quinia jiá tsi ma bëso-bësohaina. Jia tsi Dios yonoco ma aria-ariano, jahuëcara ca huëtsa bo shinaxoma.

³⁶ Jasca, tobi quiha toa jato yoxajahi jaya cabo, naa bënë yama cabo. “Oquë tsi xo bënë noho jahiní bichiina. Shina coshi xo rë” i jahëpa mitsa.

Toca pi shinaquí tsi jahuë jahi bax bënë ja bino ra. Jochayamahi quiha tocahi na. ³⁷ Jama, tobi quiha toa jahuë jahi huashihai cato. Ja qui oquë tsi xo jahuë yoxajahi bo bënoma ca iquiina. Toca pi ja shina-shinano tsi jënima tsi xo toa jahuë jahi bax bënë ja biyamahaina. ³⁸ Jatsi jia tsi aqui quiha toa jahuë jahi bax bënë biyamahai cato. Jasca, jia tsi aqui quiha toa jahuë jahi bax bënë bichii ca ri. Jama, oquë tsi aqui quiha toa jahuë jahi bax bënë biyamahai cato iquia.

³⁹ Jabi jahuë bënë xatë tsi xo ahuini ra. Ja bësono tsi bënë huëtsa ja binoma quiha. Jama, jahuë bënë pi rësono tsi tsëquë xo yoxa tsohuëcara ca bënë paxa ca bixëna. Ibo chahahuahai ca toa joni iti xo iquia.

⁴⁰ Jama, bënë paxa ca pi ja biyamano tsi oquëxëhi quiha ja rani-ranihaina iquia. Jabi toca tsi shinahi quiha Dios Shinana ri iipiquia ra.

8

Idolo bo qui acacahai ca nami

¹ Jaboqui ídolo bo qui acacahai ca nami yoati tsi chancasquia. Jabi naa jahuë bo yoati tsi bërono tsi xo toa “Cahëyoiqui noa ra” i no aina. Ja iqui tsi no quiniaxëti xo ra, no tocamaxëno iquish na. Mahitsa noqui oquëhuahi quiha toca ca no shinahaina pë. Jama, noqui shinamahai ca tsi xo toa no noihaina. ² “Cahëyoiquia” iipihi tsi jari cahëti basi toa joni imitsa ra, cahëti tiisi naris-hi na. ³ Jama, Dios pi ja noino tsi toa joni cahëyoihai quiha Dios.

⁴ Jatsi ídolo bo qui acacahai ca nami no tsayano. ¿Piti ni? Jariapari tsi chama yama ídolo nori ca

cahëqui noa. Dios ma xo toa ra. Huësti roha tsi xo toa noba Dios yoi. ⁵ Jama, “Tobi xo toa huëstima ca dios bo” ii quiha huësti huësti ca nohiria pë, naa naipá ca dios bo, maí ca dios bo. Jabi iirohapihi tsi mahitsa ca xo iquia. ⁶ Noba Dios yoi tsi xo huëstita. Yama xo huëtsa ra. Noba Jahëpa, naa jatiroha ca nëhohuanish ca tsi xo naa. Jasca, bëso xo noa, jahuë oquë jismaxëna. Jatsi tobi quiha huësti ca Ibo yoi ri, naa noba Jesucristo. Jahuë chamá tsi jatiroha ca nëhohuahacani quiha. Jahá tsi bëso xo noa ra.

⁷ Jabi naa jabija ca tiisi cahëyamahi quiha chahahuacanaibo tëquë rë, naa ídolo bo yoati na. Bëso jaca nori quëscahuacani quiha. Ja iqui tsi ídolo qui acacaha ca nami picasyama ca xo, jocha ja nori ca quëscahuquí na, coshi yama jato shina nori iqui na. ⁸ Shinaparicana. ¿Jënahuariaxo namí noqui mëbina, Dios ya noqui rabënamaxëna? Japi no piyamano tsi yama tsi xo toa no bënohaina. Jasca pi pihi tsi oquënyamaqui noa. ⁹ Jabi jënima tsi xo toa ídolo qui acacaha ca nami no pihaina iquia. Jama, quiniacaxëcahuë. Mato chama yama ca xatë bo ma jochamayamano, jahuëcara ca ma pihai cató no. ¹⁰ Shinaparicana. Mato shina coshi bo qui jënima tsi xo ídolo arati xobo xo tsi ma pihaina. Jama, ¿jahuë shinaxëhi ni toa shina coshi yama cato, toá ca ma pihai ca jisi na? Jisi tsi toa xo tsi ja qui yoi ca, naa ídolo qui acacaha ca nami pixëhi quiha jaa ri iquia. Anoma quiha. ¹¹ Jatsi toca tsi bënoxëhi quiha mabë xatë coshi yama cato, mato oquë ca tiisi iqui na. Jabi ja bax Cristo rësoni quiha jaa ri. ¹² Tocapihi tsi Cristo yoba pasomaha jochaxëqui mato ra, mabë xatë

pasomaha ma jochahai cató no. Toca tsi jato shina coshi yama ca yoshihuaxëqui mato iquia. ¹³Jaha pi ídolo bo qui acacaha ca nami ë pihai cató ëbë xatë jochamano tsi toa nami piyamaxëquia ra. Pitëquëpistiayamariaxëquia, ëbë xatë jochamacasyamaquí na.

9

Parata copi Pabló biyamanina Dios Chani yoaquí na

¹ Dios Chani chitahëhuati ibo yoi ca ëa xo naa ra. Ea ti tsi xo chama yama. Ea ti tsi xo toa noba Ibo Jesu jisnish cato. Jasca, ëa ti tsi xo toa noba Ibo qui mato chitimima-nish cato ra. Tihi ca ëa xo naa ra. ² Jama, tobi quiha toa noho chama bicasyamacanaibo rë, Chani chitahëhuati ibo ë nomari ca quëscahuaquí na. Jama, Chani chitahëhuati ibo yoi ca ë nori ca cahëqui mato ra, Ibo qui mato ë mëpini iqui na.

³ Nëca tsi noho chama bicasyamacanaibo quëbiquia ra: ⁴ ¿Oriquiti, jënë, tihi cabo biti chama yama ni ëa pa, noho yonoco quëshpi na? ⁵ ¿Jato ahui bo pi Chani chitahëhuati ibo huëtsa bá bono tsi jasca ca tocati chama yama ni ëa pa? ¿Dios Chani yoaquí tsi jato ahui bo boyamayamacahi ni Pedro, noba Ibo noma bo, tihi cabo? ⁶ Tonia ëa, Bernabé roha tsi xo toa yonoco-yonocohaina noba oriquiti copiti parata quëshpi na. ⁷ Tsayacahuë. Yonocopama tsi ¿jahuë gasto yoi bo copihi ni soldado pa? Jasca, huai banaxo tsi ¿jahuë bimi piyamayahahi ni ibo pa? Jasca, vaca otoquí tsi ¿vaca xoma

ayamayamahi ni jato obëso cato pa? ⁸ Tihi ca joni ba yoba roha jaca nori ca ma quëscahuamitsa, jaca nomari. Jasca ca yoba yobahi quiha Dios Chani ri ra. ⁹ Moisés quënëni ca yoba tsayacahuë. “Rëmapahacayamaxëti xo huëyë, trigo ja timaquë no” ii quiha. ¿Japa huëyë roha shinahi Dios ini, toa yoba acacaniquë no? ¹⁰ Jama xo ra. Noqui ri, naa jahuë Chani yoacanaibo shinahi ja ini quiha. Toa yoba quënëhacani quiha noqui mëbixëna. Jabi copihacaxëti xo Dios yonoco acanaibo ri, naa huaí ca banacanaibo, tësacanaibo, tihi cabo copihacahai jascaria. ¹¹ ¿Jabi mato shina ó tsi Dios Chani ë banayamayamani? Mato pi mëbirohahi tsi ¿ë acai ca quëshpi tsi oriquiti, sahuëti, parata, tihi cabo biti ó pasoyamayamaxëhi ni ëa? ¹² Huëtsa bo qui tihi ca jahuë bo aqui mato pë, Dios Chani mato ja tiisimacaquë no. ¿Japa ëa ti? ¿Jato oquë tsi mato ë mëbiyamayamani? ¿Mato quima ca copi ó pasoyamayamaxëhi ni ëa pa?

Tsayacahuë. Mato jahuë bo ë bënëpistiayamarianiquë mato mëbiquí na. Jama, ë biniani quiha, Cristo Chani jia ca pasomaha nohiria bo chaniyamano iquish na. ¹³ Shinaparicana. ¿Arati xobo quima jato oriquiti biyamayamacahi ni toá ca yonococanaibo? Jasca, ¿altar quima jato oriquiti biyamayamacahi ni toá ca yonococanaibo ri jato yonoco quëshpi na? ¹⁴ Jascaria ca quiniá tsi copihacaxëti xo Dios xabahamati Chani yoacanaibo ri jato yonoco quëshpi na. Iboha yoba tsi xo toa ra.

¹⁵ Jabi mato piti, mato parata, tihi cabo biti chama jaya ca ëa xo naa ra, bicasyamahai ca ë nori. Jasca, jaboqui mato qui naa carta quënëyamaquia parata ó quëëquí na. E qui jiaría

tsi xo toa copi biyamahaina, Dios Chani yoaquí na. Mato parata pi biirohahi tsi çjēnahuariahax “Parata biyamaquia” i è quē ana? Mato parata bicasyamahai ca èa xo naa. E qui oquē tsi xo rēsoxēhaina, bihaxma ra. ¹⁶ Jabi Dios Chani yoatí è quēnahacanicuē. Yoapama tsi “Jia tsi xo toa è acaina ra” i è tima xo. Inoma quiha. Toa yonoco è qui acacani quiha ati. Dios yonoco quiha. Toa Chani pi yoayamahi tsi noiti-noitixēquia. ¹⁷ Jasca, naa Chani yoatí yonoco pi è biirohano tsi jēnima ja iquē aquē, naa parata bichiina toa yonoco quēshpi na. Jama, toa yonoco è biyamanicuē. E qui ja acacani quiha ati. ¹⁸ Nicacana. Tobi toa noho copi yoi ra. Noho copi tsi xo toa mahitsa Dios Chani yoahaina iquia, parata bixoma. Yoapama tsi mato quima tihi ca jahuē bo biti chama jaya xo èa ra, bicasyamahai ca è nori. E qui jia tsi xo è tochaina ra.

Jatiroha ca nohiria maxo Pabló bëboxasina Cristo qui

¹⁹ Tsēquē xo èa ra. Yonati ma xo èa. Yama tsi xo toa èa yonahaina, copihaina, Dios yonoco è ano iquish na. Jama, jatiroha ca nohiria ba yonati ca èa xo naa iquia, huēstima cabo Cristo qui bëboxēna. ²⁰ Jodiobo qui Dios Chani yoapihi tsi jodio manēquia, Cristo qui jato bëboxēna. Moisés yoba nama cabo qui yoapiquí tsi toa yoba namá tsi èmē janaquia Cristo qui jato bëboxēna. Toa yoba nicaxēquia èa ri, ja nama yoi è nomari. ²¹ Jasca, carayanabo qui Dios Chani yoahi tsi jato jascaria tsi manēquia, Cristo qui jato bëboxēna. Jato bëtapiquí tsi noho jodioba jabi bo ayamaquia.

Jabi tocapiyoihi tsi jari Dios yoba nama xo ëa ra. Tsëquë ma xo ëa, Cristo yoba nicayamaxëna. ²² Jasca, chama yama ca tiisimahama ca chahahuacanaibo pi yahi tsi jato jascaria tsi manëquia jato mëbixëna. Jisna; jatiroha ca nohiria bo jascaria tsi manëquia ra, jatiroha ca quiniá tsi Cristo qui jato bëboxëna. ²³ Tocaquia ra xabahamati Chani nohiria bá nicano iquish na. Jasca, tocapihi tsi shomahuahacaxëquia ëa ri.

Dios mana ca premio no bëbono

²⁴ Shinaparicana. Carrerá tsi jabana-bëquicani quiha jabati axëni cabo tëquë. Jabayocani quiha premio bëboxëna. Jama, huësti roha ca tsi xo toa premio bëbohaina. Jatsi toa jabati axëni ca jascariá tsi Dios yonoco ma ati xo mato ri, Dios mana ca premio bëboxëna. ²⁵ Bëbopicastsi tsi ma quinia-quiniaxëti xo iquia, mato shinana, mato yora bo, tihi cabo coshinano iquish na. Jabi jabati axëni ca tsayacana. Jahuë yora coshihuahi quiha maí ca naamayamahai ca premio bëboxëna. ²⁶ Jaha tsi mëstë tsi jabariahai ca ëa xo naa ra. Ea ti tsi xo bëbocatsaina. Ea ti tsi xo nianahaina, mahitsa naxëa tox-toxhacai ca ë nomari. ²⁷ Ea ti tsi xo toa noho yora ó bësohaina. Noho yonati tsi xo ra. Tihi ca tsi aquia ra bëboxëna. Jasca, naa carrera quima niahacacasyama xo ëa ra, “Naa carrera qui jicocana” i huëtsa bo qui ë ni quëshpi na. Bërabiria tsi xo toa niahacahaina ra.

10

Idolo bo pasomaha ca yoba

¹ Noba naboyamabo bax Diós ani ca ma shina-bënoyamano, ëbë xatë bá. Xabachá racapama tsi quiha tsémó tsi ja mëpihaca-caniquë, Egipto cabo quima ax ja jabacaquë no. Jabahax tsi quiha Diós mëbihai cató tsi Ia Shini ja nacoyocaniquë. ² Toca tsi ja mëbihacacaquë tsi quiha Moisés, naa jato rëquëniniti ibo ja chahahuayoicaniquë, naa jato tëquëta. Jatsi jato bax Diós janani ca yonati Moisés ini ca ja jistapicani quiha. ³ Jasca, xabachá tsi racapama tsi Diós raani ca mapari noba naborëquëbá piniquë jato tëquëta. ⁴ Jasca, toa xo tsi Diós jato qui ani ca jënëpaxa ja acaniquë, jato tëquëta. Jabi jato banahuani ca maxax चाहिताखेनि, naa Diós raani ca maxax quima ca jënëpaxa ja acani quiha. Jabi Cristo jascaria naa maxax ini quiha, jahá tsi ja mëbihacani iqui na. ⁵ Toca tsi noba naborëquëbo Diós shomahuaquë ri tsi quiha jari Dios huëstima cabá nicayamaniquë rë. Ja quëshpi tsi ja quëyohacacanicuë xabachá no.

⁶ Jabi ocapijanicuë noqui yobaxëna, yoi ca ó no quëëyamano, yoi ca ó ja quëëcane jascaria. ⁷ Mahitsa ca dios bo qui arayamacana, jato huësti huësti cabo ini jascaria. “Arahax ja tsahocanicuë pixëna, jënë axëna. Acax ja joicaniquë pabëxëna” ii quiha Quënëhacanish cabo jato yoati na. ⁸ Jasca, joni huëtsa ba ahui bo ya jobanayamacana, jato huësti huësti cabo ini jascaria. Toa barí tsi quiha veintitrés mil ca rësoniquë jato jocha quëshpi na. ⁹ Jatsi quiniacaxëcahuë. No acai cató tsi Ibo no tanamayamano ra, naa noba naborëquëbá ani jascaria. Ja acani quëshpi tsi rono bá jato quëyoni quiha.

¹⁰ Jasca Dios pasomaha chaniyamacana, jato mishni bo ini jascaria. Diós raani ca ángel jato quëyoni quiha. ¹¹ Toca tsi ja copihacacani quiha, noqui yobaxëna, ja acani ca jasca ca jahuë bo no ayamano iquish na. Tihi ca jahuë bo quënëhacani quiha noqui, naa xaba rësó ca bësocanaibo mëbixëna. ¹² Jaha tsi quiniacaxëcahuë, “Jocha qui paquëyamahai ca ëa xo naa” i ma mitsa iqui na. Toca pi shinahi tsi jochati basima xo mato iquia.

¹³ Shinaparicana. Jochati tanamahacahi quiha nohiria bo tëquëta. Jasca, nohiria huëtsa oquë ma xo toa ma tanamahacahaina ra. Parayamaqui Dios. Mato mëbiriaxëhi quiha, mato chama huino ma tanamahacayamano. Jochati ma tanamahacano tsi mato chamahuaxëhi quiha. Paxati quinia mato qui axëhi quiha, jia tsi ma tënë-tënëno.

Idolo bo qui acacanish ca piti

¹⁴ Idolo bo, naa mahitsa ca dios bo jaquimacana, ëbë xatë bá. Jato qui arayamacana. ¹⁵ Jabi tiisi jaya xo mato iquia. ¿Jabija ma ni naa ë yoahaina? ¹⁶ Jabi Iboha shiati jënë ai tsi Dios qui “Gracias” iqui noa. Jasca, naa shomahuahaca ca jënë no ano tsi ¿Cristo jimi jisti iyamayamahi ni? Jabija xo iquia. Cristo ya no rabënahai ca jismahi quiha. Jascaria no bëquëxha ca mapari no pino tsi ¿Cristo yora jisti iyamayamahi ni? Jahuë yorá tsi no shomahuahacani nori ca jismahi quiha ra, toa mapari no piquë no. ¹⁷ Jabi huësti ca mapari piqui noa, noqui tëquëta, shiati aquí na. Huësti ca maxo no nori ca jismahi quiha toa ra, huëstima ca xatë bo

no iquë ri. Huësti ca maxo xo noa, jasca ca mapari no xatënahai iqui na.

¹⁸ Jodioba jabi bo no tsayano. Jato altar xo tsi yohina bo tēpascani quiha jato jocha quëshpi na. Toa acacanish ca piti ja picano tsi huësti ca maxo ca aracanaibo jaca nori ca jismahi quiha toa ja acanaina. ¹⁹ Jama, jamëri tsi xo toa carayanabá acaina, ídolobo qui piti ja acaquë no. Mahitsa tsi xo toa jato ídolo bo ra. Jasca, mahitsa tsi xo toa ja acanai ca jabi ri. ²⁰ Jabi yoshi qui acacahi quiha toa ídolo ba altár ca tēpashacani ca yohina bo iquia, Díos-na jaca nomari. Tocahi tsi yoshi qui aracani quiha pë. Jatsi quiniacaxëcahuë. Yoshi bo ya ma rabënyamano ra. ²¹ Rabë ca shiati nētonoma xo chahuacanaibo ra. Iboba shiati jënë pi nētoquí tsi yoshini shiati jënë ma nētoyamano. Iboba shiati mapari pi piquí tsi yoshini shiati piyamacana. Anoma quiha. ²² ¿Rabë ca shiati pi no nētono tsi ¿noqui caxayamayamaxëhi ni Dios ra? ¿Jënahuariahax Dios caxahai quima no paxana, tocapihi na?

Idolo bo qui acacanish ca piti pasomaha ca yoba

²³ “Jatiroha ca jahuë bo piti mëtsa xo noa ra” ¿ii ni mato sa? Jabija xo iquia ëa ri; yama tsi xo toa pinoma cato. Jama, jahuëcara ca no pihai cató pi nobë xatë bo no jochamano tsi oquë tsi xo toa jahuë bo no piyamahaina iquia. Nohiria mëbiyamahi quiha toa no tocahaina. ²⁴ Jatsi mamë roha shinayamacana ra. Oquë tsi xo toa nohiria huëtsa no shinahaina, jato mëbixëna. ²⁵ Jabi mato qui noho yoba tsi xo naa: Mercado ó ca nami pi

copiquí tsi picana. Copihi tsi “¿Idolo bo qui acacahax ca nami ni naa sa?” iyamacana, mato shina quësohacamitsa iqui na. ²⁶ “Ibobá-na tsi xo naa mai, jatiroha ca maí ca jahuë bo ri” ii quiha Dios Chani. ²⁷ Jatsi raquëyamacana. Jasca, chahahuayamamai cató pi mato qui joi amano tsi jahuë xobo qui bocahuë, bocatsi na. Jatsi mato ja taahai ca jahuë bo picana. “¿Idolo bo qui acacahax ca nami ni naa sa?” iyamacana mato shina tahëhax na. ²⁸ Jama, “Idolo ba nami tsi xo toa pë” i pi toá ca tsohuëcara no tsi piyamacana, mia yobahax ca iqui na. Ja shinahai ca iqui tsi piyamacana iquia. ²⁹ Jatsi quiniacaxëcahuë. Mato yobahax ca qui yoi ca ma ayamano. Nohiria huëtsa shina ó no bësoti xo. Jama, “Jishopë, tsohuëcara qui pi toa piti yoi no tsi çjënixo tsi toa ë qui jënima ca piti piyamaxëhi ni ëa rë?” i ma mitsa, picatsi na. ³⁰ Jasca, toa piti quëshpi tsi “Gracias” i Dios qui ë no tsi “¿jënahuariahax raca ë qui nohiria quësona?” çii ni mato sa? ³¹ Toca pi ma shinano tsi anoma xo iquia. Jatiroha ca ma acai cató tsi Dios ma ranihuati xo. Oriquiquí tsi jënë aquí tsi Dios ranihuacana iquia. ³² Jasca, ma acai cató tsi nohiria jochamayamacana. Jodiobo, carayanabo, Dios iglesiá ca chahuacanaibo, tihi cabo mato qui quësoyamano ma acai ca tahëxo na. ³³ Tihi tsi acana iquia, ë acai jascaria. Ea ti tsi xo toa nohiria ranihuacatsaina jatiroha ca quiniá no. Ea ti tsi xo toa jaha ë quëëhai ca ayamahaina. Jama, jatiroha cabo mëbicasquia, ja xabahamahacacano iquish na.

11

¹ Noho jabi banahuacana, Jesu jabi ë banahua-

hai jascaria.

Dios qui yoxa bo arahaina

² Jia tsi xo toa ëa ma shina-shinahaina iquia. Jasca, mato ë tiisimani ca jahuë bo aqui mato ra. Jënima tsi xo toa ma acaina. ³ Jama, jari tobi huësti ca yoba mato qui ë bërohuacatsaina. Jatsi nicacana: Joni ba ibo tsi xo Cristo. Cristo qui ja nicaxëti xo. Jasca, ahuini ibo tsi xo bënë. Jahuë bënë qui nicaxëti xo ahuini. Jasca, Cristo Ibo tsi xo Dios. Ja qui nicahi quiha. ⁴ Jatsi quiniacaxëcahuë. Nohiria bësojó tsi bëhoxpiquí tsi Dios Chani yoapiquí tsi mapoti joní sahuëyamano ra. Sahuëpiquí tsi jahuë Ibo Jesu bërabihuahi quiha pë. ⁵ Jama xo yoxa bo. Mapoti ja sahuëxëti ca xo, nohiria bësojó tsi bëhoxpiquí na. Jasca, Dios Chani yoapiquí tsi mapoti ja sahuëti ca xo. Tocapiyamaquí tsi jato bënë bërabihuacaxëcani quiha pë. ⁶ Joni jisiria tsi jato boo maxcohacaxëti xo iquia, naa mapoti sahuëyamahai ca yoxa bo. Bërabiria tsi xo yoxa maxcohacahaina. Bërabipíquí tsi mapoti ja sahuëcano. ⁷ Jama xo joni bo. Mapoti sahuëyamati ca xo, Dios oquë, Dios jaria, tihi cabo jisiquimahai ca jaca nori iqui na. Jama, joni oquë jisiquimahai ca tsi xo yoxa. ⁸ Jariapari tsi joni nëhohuahacaniquë. Yoxa quima ja joyamani quiha, joni quima yoxa nëhohuahacani nori. ⁹ Jasca, yoxa bax joni nëhohuahacayamaniquë; jama, joni bax yoxa nëhohuahacani nori. ¹⁰ Ja tsi xo toa mapoti yoxa bá sahuëti xo, bënë ja nicacana ca jismaxëna. Jasca, ángel bo tahëxo tsi ja tocaxëti ca xo, ja tsayacanaí quëshpi na.

¹¹ Shinaparicana. Dios quinia tsi xo toa joni, yoxa, tih cabo mëbinabëquihaina. ¹² Jabi joni bax yoxa acacani quiha. Jasca, yoxa quima cohi quiha joni. Dios qui jaharisi ca xo. Jatiroha ca nëhohuati Ibo tsi xo naa.

¹³ ¿Japa mato tsa ni? ¿Mato qui jia ni Dios qui yoxa bëhoxhaina, jahuë mapo mapahaxma? ¹⁴⁻¹⁵ Mapahacaxëti xo yoxa ba mapo iquia. Noba jabi-jabiria quiha. Jasca, jato qui jia tsi xo toa jato boo tëtëca cato. Jato qui ja acacani quiha jato mapo iti. Jama xo joni bo. Jato qui bërabiria tsi xo toa boo tëtëca jayahaina. ¹⁶ Jabi tsohuëcaracá pi naa yoba nicacasyamano tsi yama tsi xo toa no-qui chahahuacanaiba jabi huëtsa iquia. Tocacani quiha Dios iglesiá ca chahahuacanaibo tëquë, Dios qui ja aracaquë no.

Iboba shiati acaina

¹⁷ Mato yobapama tsi ¿jënahuariahax “Jia tsi xo Dios qui mato arati quinia” ¿i ë na rë? Anoma xo toa ma acaina iquia, arati ma quëtsoquë no. ¹⁸ Jariapari tsi Dios qui arati ma quëtsono tsi mato naxërëquë tsi xo toa iquinahai ca maxo bo iquia rë. Toa ë yoahacani quiha. Tonia jabija tsi xo ja yoacanaina iquia. ¹⁹ Tonia mato iglesia ó tsi xo toa jamëri ca maxo bo pë. Toca tsi jisiquimahacaxëhi quiha toa jabija ca quinia jaya cabo quëschahuqui mato. Anoma quiha. ²⁰ Nicaparicana. Oriquiti piti quëtsoquí tsi Iboba shiati piyamaqui mato iquia. ²¹ Oriquiquí tsi mëri tsi xo toa ma pihaina rë. Nohiria huëtsa manaxoma tsi piriyaqui mato pë. Jaha tsi oriquiti nariscani quiha tëxë bo. Mato ti

tsi xo toa sëya-sëyahaina. Tëxë bo tsi xo toa pax-nacanaina. Jasca, jënë paisahi tsi pahëcani quiha huësti huësti cabo ri. Anoma quiha. ²² ¿Jëniriahax mato xobó tsi oriquiyamacanai sa? Mato xobo xo tsi mato jënë ma ano ra. Iglesia xo tsi tocaquí tsi Dios chahahuacanaibo bërabihuaqui mato pë, ma acai cató no. Bërabicani quiha noitiria cabo ri, naa oriquiti bëyamacanaibo. Jatsi, ¿jëniria mato qui xëhi ni ëa rë? ¿Jëniriahax, “Jënima tsi xo toa ma tocahaina” i mato qui ë na, anoma ja iquë no.

²³ Shiati quinia jia ca mato qui aquëcasquia ra, naa Ibo quima ë bini cato. Jabi soldado bo qui ja acacani ca baquichá tsi Ibo Jesú mapari biniquë. ²⁴ Bichi tsi quiha “Gracias” i ja niquë. Jatsi ja bëquëxniquë. Bëquëxhax tsi quiha “Bicana; picana. Noho yora tsi xo naa. Mato bax acacahi quiha. Nëtocana, ëa shinaxëna” i noba Ibo ni quiha. ²⁵ Jascaria tsi jënë ja biniquë oriquixo na. Bichi tsi “Dios xabahamati quinia paxa ca jismahi quiha naa jënë ra. Nohi jimí tsi acacaxëhi quiha toa quinia paxa cato ra. Ea shinacana, shiati jënë aquí na” i jato qui Jesu ni quiha.

²⁶ Jotëquëxëhi quiha Ibo. Jatsi manapama tsi naa shiati mapari, jënë, tihi cabo ma nëtono. Toca tsi ja nani ca jismaqui noa. ²⁷ Jaha pi yoi ca quiniá tsi Iloba shiati nëtoquí tsi Ibo Jesu yoi, ja nanina, tihi cabo ocahuaqui mato pë. ²⁸ Ja tsi xo toa shiati nëtonox pari tsi jahuë shina naisxëti xo nohiria. Shina ó ca jocha yaquí tsi ja nëtoyamano. ²⁹ Jabi quësohacaxëti xo toa mahitsa Iloba shiati nëtohai cato, naa Ibo yoi, ja nanina, tihi cabo shinayamahai cato. ³⁰ Ja tsi xo toa mato xërëquë

tsi xo huëstima ca iquicanaibo iquia. Ja iqui tsi rësoni quiha huëtsa bo. Ja copihacacani quiha quinia yoí tsi ja nëtocani quëshpi na. ³¹ Jatsi nëtonox pari tsi noba shina no naisxëti xo, yoí ca niaxëna. Tocapinono tsi noqui caxayamaxëhi quiha Dios. ³² Jama, toca pi noqui copiquí tsi noqui mështëhuacatsi quiha Dios, chahahuayamacanaibo ya tsi no copihacayamano iquish na.

³³ Jatsi noho yoba tsi xo naa, ëbë xatë bá. Iboba oriquiti pihi joquí tsi mato huëtsa manacana. Ma oriquibëquinano. ³⁴ Paxnapiquí tsi mato xobo xo tsi picahuë, mato qui Dios caxayamano iquish na. Iquë.

Jahuë huëtsa bo mato yoaxëquia joxo na.

12

Espíritu Santó noqui acai ca tiisi bo

¹ Espíritu Santó noqui acai ca tiisi bo ma cahëyoino, ëbë xatë bá. ² Ma chahahuanox pari no tsi mato yona-yonapaoni quiha toa chanitimaxëniria ca mahitsa ca ídolo bo ra. ³ Jaha tsi jariapari ca yoba ma cahëyoixëti ca tsi xo naa: “Yoshihuahacati xo Jesu” iyamahi quiha Espíritu Santó mëpihai cato. Jascaria, “Noho Ibo xo Cristo” ii quiha Espíritu Santó mëpihacahai ca roha.

⁴ Nicaparicana. Huëstima tsi xo toa Diós noqui acatsai ca tiisi bo. Jasca ca Espíritu Santo tsi xo toa tiisi noqui ati ibo-iboria. Jahuësti ca quiha. ⁵ Jasca, tobi huëstima ca jamëri ca quinia bá tsi Dios bax yonocoti. Jama, jasca ca Ibo bax yonocoqui noa ra, noqui tëquëta. Yama xo Ibo huëtsa. ⁶ Jasca, tobi huëstima ca jamëri ca tiisi bo Dios yonoco ati.

Jama, jasca ca Dios tsi xo toa no nohó ca tiisi bá tsi yonocohaina. Yama tsi xo Dios huëtsa.

⁷ Jatiroha ca nohiria bo qui tiisi aqui Espíritu Santo, jatiroha ca chahahuacanaibo no mëbino iquish na. Yama tsi xo toa ati ibo huëtsa ra. ⁸ Huësti ca nohiria qui yobati tiisi aqui quiha. Nohiria huëtsa qui Dios Chani bërohuati tiisi aqui quiha. ⁹ Nohiria huëtsa qui chitimiti tiisi aqui quiha. Nohiria huëtsa qui nohiria jënimahuati chama aqui quiha. ¹⁰ Huëtsa qui jisti-jistiria ati chama aqui quiha. Huëtsa qui Dios Chani yoati tiisi aqui quiha. Huëtsa qui mahitsa ca tiisimacanaibo cahëti tiisi aqui quiha, chahahuacanaibo yobati. Jatsi huëtsa qui jamëri ca joí tsi chaniti tiisi aqui quiha. Jatsi huëtsa qui toa yoaha ca chani bërohuati tiisi aqui quiha. ¹¹ Tihi ca tiisi bo chahahuacanaibo qui aqui quiha jasca ca Espíritu Santo. Yama tsi xo toa ati ibo huëtsa ra. Jatiroha ca nohiria bo qui tiisi aqui quiha, jaha ja quëëhai cató no.

Huëstima ca xatë bo jaya xo yora

¹² Yora jascaria xo noqui chahahuacanaibo iquia. Huëstima ca jamëri ca xatë bo jaya quiha. Jascaria tsi xo Cristó maxo, naa noqui chahahuacanaibo. Huëstima ca jamëri ca nohiria bo jaya quiha noba maxo. ¹³ Jabi Espíritu Santó tsi no ashimahacani quiha, noqui tëquëta, huësti ca maxo manëti. Jabi Cristo yora xatë bo xo noqui tëquëta. Mishni mishni tsi xo jodiobo. Mishni mishni tsi xo carayanabo. Mishni mishni tsi xo yonati bo. Huëtsa tsi xo toa tsëquë cabo, naa chama jayama cabo. Huësti ca maxo xo noqui tëquë. Jasca ca Espíritu Santo noqui acacani quiha.

14 Huëstima ca xatë bo jaya xo noba yora yoi bo. Mëquë bo, poyamë bo, huico bo, tihì cabo jaya quiha. Huësti ca xatë ma xo ra. 15 Jaha tsi çjënahuariahax, “Yora xatë ma xo ëa, mëquë ë nomari iqui na” i noba tahë na? ÇJari noba yora xatë iyamayamahi ni? 16 Jascaria, “Yora xatë ma xo ëa ra, bëro ë nomari iqui na” çiti mëtsa ni noba pahoqui pa? ÇJari noba yora xatë iyamayamahi ni? 17 Bëro tëquë pi noba yora iirohano tsi çjënahuariaxo raca no nicana? Huësti ca pahoqui pi noba yora iirohano tsi çjënahuariaxo raca no xëtëna? 18 Jia tsi noqui Diós nëhohuaniquë ra. Ja qui jia ca quiniá tsi noba yora ó tsi jamëri ca xatë bo, naa poyamë, huico, mëquënë, tihì cabo ja janani quiha. 19 Jascaria ca pi noba yora xatë bo iirohano tsi çjënahuariahax yora ja ina? 20 Huëstima ca xatë bo jaya xo noba huësti ca yora ra.

21 Jaha tsi “Mia niaquia” mëquë qui iti mëtsama xo noba bëro. Jascaria, “E qui yoi xo mia ra. Cata” i tahë qui ti mëtsama xo noba mapo. 22 Jama, noqui iriama ca xatë bo tsi xo toa oquë-oquëria ca xatë yoi bo. 23 Jabi huësti huësti ca noba xatë bo qui rabiqui noa. Rabihi tsi toa xatë bo ó quiniaqui noa. Sahuëtí tsi noba bërabiria ca xatë bo mapaqui noa, nohiria bá jisyamano. 24 Toca tsi sahuëhacayamahi quiha noba yora xatë oquë cabo. Jama, noba yora ca xatë bo Diós oquëhuani quiha. 25 Toca tsi ja ani quiha jia tsi noba yora xatë bo yonocobëquinano. 26 Jatsi noba yora xatë huësti ca pi pahëno tsi pahëhi quiha noba yora tëquëta. Jasca, huësti ca xatë oquëhuahacano tsi ja bëta ranihi quiha noba yora xatë bo tëquë.

²⁷ Japi mato ë yoacatsai ca tsi xo naa: Yora jascaria xo noqui chahahuacanaibo, naa Cristo yora ó ca xatë bo iquiina. Jamëri jamëri tsi xo toa no acaina. ²⁸ Tsayacana. Jariapari tsi jahuë Chani chitahëhuati ibo bo noqui Diós ani quiha, jahuë Chani pacanamati. Jaquirëquë jahuë Chani bërohuacanaibo noqui ja ani quiha. Jaquirëquë Dios Chani tiisimacanaibo noqui ja ani quiha. Jatsi jisti acanaibo, jënimahuati chama jaya cabo, mëbicanaibo, yobacanaibo, jamëri ca joi tsi chanicanaibo, tihi cabo noqui Diós ani quiha, noqui chahahuacanaibo ja mëbicano iquish na. ²⁹ Jaha tsi Dios Chani chitahëhuati ibo ma xo jatiroha cabo. Dios Chani bërohuacanaibo ma xo noqui tëquë. Tiisimacanaibo ma xo noqui tëquë. Jisti acanaibo ma xo noqui tëquë. ³⁰ Jënimahuati chama jayama xo noqui tëquë. Jamëri ca joi bá tsi chaniyamaqui noa, noqui tëquë. Jato chani bërohuati tiisi jayama xo noa, noqui tëquë. Jabi noqui chahahuacanaibo qui Dios tiisi bo tëquë acacani quiha. ³¹ Jabi naa tiisi oquë cabo ó quëëcana. Nicacahuë. Tobi xo toa tiisi bo oquë ca quinia huëtsa ra. Jaboqui naa quinia oquë ca mato jismacasquia.

13

Nohiria bo no noixëti xo

¹ Nohiria ba joi bo, ángel ba joi, tihi ca joi bá tsi chaniti mëtsa ë imitsa. Jama, ë noiyamapino tsi pacots-pacotsaria, campana pacotsa, tihi cabo jascaria ca tsi xo toa ë yoahaina ra. ² Jasca, Dios Chani yoatí tiisi ë jaya mitsa. Jonë ca jabija ca jahuë bo tëquë ë cahëmitsa. Jatiroha ca jahuë bo ë cahëmitsa. Jasca, Dios qui ë chitimihai iqui tsi maca bo niati

tiisi ë jayamitsa. Jabi tihi ca ati tiisi ë jayamitsa. Jama, ë noiyamapino tsi mahitsa tsi xo toa ë aca ca tëquëta. ³Jasca, noho jahuëmishni bo tëquë ë amitsa noitiria cabo qui. Dios Chani quëshpi tsi ëmë ë amitsa naxëna. Jama, ë noiyamapino tsi mahitsa tsi xo toa ë acaina iquia.

⁴Noihi tsi huënyama xo noa. Noiquí tsi nohiria mëbiqui noa. Jasca, nohiria huëtsa ba jahuë bo ó quëëyamaqui noa noipihina. Noipiquí tsi nomë shinayamaqui noa. ⁵No noino tsi jia tsi xo noba jabi. Jaha tsi huashiyamaqui noa. Caxayamaqui noa. Huëtsa bo yosicasyama xo noa. ⁶Noipihitani tsi raniyamaqui noa, yoi ca nohiriá aquë no. Jama, jia ca pi nohiriá ano tsi rani-raniquí noa noihi na. ⁷Jahuë bo tënë-tënëqui noa noiquí na. Nohiria qui chitimiqui noa. Jatiroha ca jia ca ó pasoqui noa. Yosana-yamaqui noa. Tihi ca tsi aqui noa noiquí na.

⁸Naamapaoxëqui no noihaina. Naamapaoyamahai ca tsi xo toa Dios Chani yoatí tiisi. Jatixëhi quiha toa. Jatixëhi quiha jamëri ca joi bá tsi chanihai ri. Jatixëhi quiha cahëti tiisi. Tihi tsi xo toa jatihaina. ⁹Jaboqui tsi naris-hi quiha toa no cahëhaina rë. Naris-hi quiha Dios Chani no yoahai ri. ¹⁰Jama, Cristo bacano tsi cahëyoixëqui noa. Toa barí tsi jatixëhi quiha noba iriama ca tiisi ra.

¹¹Xocobo ax xocobo jascaria tsi ë chani-chanipaoniquë. Toatiyá tsi xocobo jascariá tsi ë shina-shinapaoniquë. Jama, joni manëxo tsi noho xocoba jabi bo ë nianiquë. ¹²Jascaria tsi naris-hi quiha Dios jahuë bo no cahëyoihaina rë. Jaboqui jia tsi cahëyoiyamaqui noa pë xocobo jascaria. Jama, toa bari bëbëchiná tsi Dios cahëyoixëqui

noa ra, naa noba shina ó ca jahuë bo ja cahëhai jascaria. ¹³ Jatsi tres tsi xo toa naamahai ca tiisi bo. Naamaxëhi quiha ja qui no chitimihaina. Naamaxëhi quiha jaha no pasohaina. Naamaxëhi quiha no noihaina. Jama, oquëria ca tiisi tsi xo toa no noihaina ra.

14

Jamëri ca joi bá tsi chanihaina

¹ Noiti tiisi ó quëëcana iquia. Jasca, noipama tsi Espíritu Santó acai ca tiisi huëtsa bo ó quëëcana. Jabi noqui ja acai ca oquë ca tiisi tsi xo toa Dios Chani yoatí tiisi. ² Jabi tobi quiha toa nohiria ba joi bá tsi chaniti mëtsa cabo. Oquë ma xo toa tiisi ra. Toca ca jamëri ca joi bá pi chanihi tsi nohiria qui chaniyamacani quiha, Dios qui nori. Jato chani cahëyamacani quiha nicacanaibo rë. Espíritu Santó tsi cahëhama ca jahuë bo chanicani quiha. ³ Jama, noba noma joí pi Dios Chani yoahi tsi nohiria qui chaniqui noa jato mëbixëna. Toca tsi chamahuahacacaxëceni quiha. Toa quiniá tsi jato ranihuaxëqui noa. ⁴ Jama, jamë roha mëbihi quiha toa jamëri ca joí tsi chanihai cato. Jahuë noma joí tsi Dios Chani yoahai ca tsi xo toa chahahuacanaibo tëquë mëbihaina. ⁵ Jabi jamëri ca joi bá tsi ma chanino, mato tëquë iquia. Jama, ë qui oquë tsi xo toa Dios Chani ma yoahaina mato noma joí no. Oquë tsi xo toa jahuë noma joí tsi Dios Chani yoahai cato. Jama, jamëri ca joí pi toa yoaha ca chani tsohuëcara ca nohiriá bërohuano tsi jënima tsi xo toca ca ja chanihaina. Mëbihacaxëti xo chahahuacanaibo iquia. ⁶ Shinaparicana, ëbë xatë bá. Jamëri ca joi bá pi mato qui chaniquí tsi

¿jēnahuariaxo raca mato ë mēbina? Mahitsa tsi xo toa ë yoahaina iquia. Jama, ë cahēhai ca jahuë bo, ë qui Diós ani ca chani, jahuëcara ca chani paxa cato, tihi cabo pi bēroria tsi ë chanino tsi mēbihacaxēhi quiha iglesiá ca nohiria bo ra.

⁷ Bēroria pi nohiriá jahuë bisto i-iyamano tsi pacotsa roha tsi xo toa ja acaina. Música ma xo ra. Jascaria pi jamēri ca joí tsi jato qui no chanino tsi ¿jēnahuariaxo raca Dios Chani nohiriá cahēna? ⁸ Bēroria pi trompetá xohacayamano tsi nianati shomahuahacayamaxēhi quiha soldado bo ra. Pacotsa roha tsi xo toa ja nicacanaina. ⁹ Jascaria pi bēroria tsi mato noma joí tsi Dios Chani ma yoayamano tsi ¿jēnahuariaxo raca mato chani nohiria bá cahēna? Jato qui mahitsa tsi xo toa ma chanihaina iquia. ¹⁰ Jabi huēstima tsi xo toa maí ca jamēri ca joi bo ra. Jato ibo qui jia ca xo. Jato noma joi cahēriacani quiha. ¹¹ Jama, jamēri ca joí pi ë qui joni chanino tsi ¿jēnahuariaxo raca ja yoacatsai ca ë cahēna rē? Jahuë joi iqui tsi chaninabēquitima ixēhi quiha noa rē. ¹² Tonia Espíritu Santó acai ca tiisi bo ó quēeriaqui mato iquia. Jēnima quiha. Jatsi toa oquē ca tiisi bo ó quēēcana, chahahuacanaibo mēbihacano iquish na iquia.

¹³ Dios nicaxēti xo toa jamēri ca joí tsi chanihai cato, jahuë chani bērohuati tiisi ja qui Diós ano iquish na. ¹⁴ Jabi Dios qui jamēri ca joí pi ë chanino tsi noho jana roha tsi xo toa chanihaina. Cahēhaxma tsi chaniquia ra. ¹⁵ ¿Japi jēni ca quiniá tsi chanixēhi ni ëa sa? Dos ca quiniá tsi chanixēquia ra. Jatsi jamēri ca joí tsi chanixēquia Dios qui. Jasca, noho noma joí tsi chanixēquia

nohiria bo qui noho chani ja cahëyoicano iquish na. Jamëri ca joí tsi quëquëxëquia. Jascaria, noho noma joí tsi quëquëxëquia, ë quëquëhai ca nohiria bá cahëno. ¹⁶ Jatsi quiniacaxëcahuë. Mato shinaná tsi, naa jamëri ca joí tsi jia tsi Dios ma ocahuapino tsi çjënahuariaxo raca ma yoahai ca nohiria bá cahëna? Nicahax, çjënahuariahax “Amen, jaahuë” i jaca na? Jato jomaxëhi quiha toa ma yoahaina rë, mato noma joí tsi ma chaniyamapiquë no. ¹⁷ Jia tsi xo toa Dios ma oquëhuahaina ra. Jama, mëbihacayamaxëhi quiha chahahuacanaibo rë, jamëri ca joí tsi ma chaniquë no. ¹⁸ Jabi Dios qui “Gracias” iquia ra, jamëri ca joí tsi Dios qui chanihai ca ë nori quëshpi na. Mato oquë tsi xo toa jamëri ca joi bá tsi ë chanihaina iquia. ¹⁹ Jama, chahahuacanaibo bësojó pi jamëri ca joí tsi chani tëtëca ë chanino tsi mahitsa tsi xo toa ë yoahaina. Jato jomaxëhi quiha. Jatsi arati ja caticano tsi oquë tsi xo toa chani pistia roha ca ë yoahaina jato noma joí no iquia. Toca tsi mëbihacacaxëcani quiha chahahuacanaibo tëquë, jato joí tsi ë chaniquë no.

²⁰ Xocobo shinahai ria tsi shinayamacana, ëbë xatë bá. Shinaxoma tsi acani quiha pë. Jama, yoi ca pi jisiquino tsi jia tsi xo toa cahëtimaxëniria ca iquiina, naa xocobo jascaria. Jama, oquë-oquëria tsi xo toa shina-choshi iquiina iquia. Jatsi shinaparicana. ²¹ Siri tsi quiha Israél ca chahuayamahai ca nohiria bo yobahacanicuë. Jamëri ca joí tsi jato qui Dios chanini quiha. Jabi nëcahi quiha Quënëhacanish cabo:

“ Jamëri ca nohiria ba joí tsi mato qui chanixëquia.
Toca tsi ë chanino tsi jari ë qui nicaya-

maxëqui mato pë' i Israél cabo qui Dios ni quiha”

ii quiha Quënëhacanish cabo. ²² ¿Tsayacanai? Jamëri ca joí tsi quiha toa chahahuayamanish cabo Diós yobaniquë ra. Jabi toca xo jaboqui. Iglesiá ca nohiria, naa Dios nohiria yoi bo quëshpi ma xo toa jamëri ca joí tsi no chanihaina. Jato qui Dios Chani yoahacaxëti xo jato noma joí no iquia, ja mëbihacacano iquish na. ²³ Jaha tsi jamëri ca joi bá tsi chahahuacanaibo chaniyamano catihax na. Tocapiyamajacano tsi ¿jënicaxëcahi ni iglesia qui jicohax ca chahahuayamacanaibo ra? Toca ca chani nicahax “Yoyoxëni ca xo toa chahahuacanaibo” ¿iyamacaxëcahi ni? Tocacaxëcani quiha pë. ²⁴ Jama, noba noma joí pi Dios Chani no yoano tsi no yoahai cató bërohuahacaxëhi quiha jato jocha. Jato joí pi Dios Chani ja nicacano tsi tsacahacaxëhi quiha jato shinana iquia. ²⁵ Toca tsi jato qui bërohuahacaxëhi quiha jato shina ó ca yoi ca jahuë bo ra. Jaha tsi jato raportó tsi mënicaxëcani quiha Dios qui araxëna. Mënihax, “Jabija xo ra. Nëá xo Dios mato bëta” icaxëcani quiha.

Yoyoyamacana Dios qui arati ma catiquë no

²⁶ Japi mato qui noho yoba tsi xo naa, ëbë xatë bá. Arati catihi tsi shomahuahacacana mabë xatë mëbixëna. Quëquëti jayaxëti xo huësti huësti cabo. Tiisimaxëti xo huëtsa bo. Dios quima ca chani yoaxëti xo huëtsa bo. Jamëri ca joi bá tsi huëtsá chanino. Jatsi ja yoahai ca nohiria huëtsá bërohuano, chahahuacanaibá cahëno iquish na. No acai cató tsi mëbihacaxëti xo jatiroha cabo

iquia. ²⁷ Tobi pi jamëri ca joi bá tsi chanicas-canaibo no tsi huësti huësti tsi ja chanicaxëti xo, naa dos, tres ca nohiria bo roha iquia. Jari-apari chanixëti xo huëstita; jaquirëquë huëtsa, jaquirëquë huëtsa. Jasca, jato chani bërohuati xo nohiria huëtsa ra. ²⁸ Mato xërëquë pi jato chani bërohuahai ca nohiria yamano tsi ja pasiti ca xo iquia. Chahahuacanaibo bësojó tsi jamëri ca joi bá tsi ja chaniyamacano. Tëxë bo qui bërohuahacaxëti xo jato chani. Yama pi ja no tsi jamëno, Dios, tihi roha cabo qui ja chanicano ra.

²⁹ Jasca, Dios Chani yoaxëti xo dos, tres cabo. Chanijacano tsi jia tsi jato qui nicaxëti xo chahahuacanaibo tëxë bo. ³⁰ Jasca, Dios quima pi tsohuëcara ca tsahohai ca nohiriá chani bino tsi jënëxëti xo toa nii ca chanihai cato. ³¹ Jia tsi xo Dios Chani ma yoahaina mato tëquëta. Quinia jia tsi, naa huësti huësti tsi ma chanino, jatiroha cabo tiisimahacano iquish na. Mëbihacaxëti xo jatiroha cabo. ³² Jasca, cahëhaxma tsi chaniyamaxëti xo toa Dios Chani yoati tiisi jaya cato. Ja yoyoyamano. ³³ Jabi pacots-huati Ibo ma xo noba Dios ra. Ja qui yoi tsi xo toa ma pacots-huahaina ma catiquë no. Jia ca quiniá tsi noqui aranabëquima-catsi quiha noba Ibo ra.

Iglesia ca yoxa ba jabi

Jia ca quiniá tsi noqui aramacatsi quiha Dios jatiroha ca iglesia no. ³⁴ Jatsi ma arano tsi pasixëti xo yoxa bo iquia. Ja chaniyamacano, “Nohiria ja rëquëniyamacano” i Quënëhacanish cabo ai quëshpi na. ³⁵ Jahuëcara ca cahëpicasquí tsi jato bënë bo ja

nicacano jato xobo xo na. Rabiria tsi xo iglesiá ca yoxa bo chanihaina iquia.

³⁶ Jatsi quiniacaxëcahuë. Naa yoba pasomaha pi ma no tsi “¿Mato ó tsi Dios Chani chitahëni pa?” iquia. “¿Mato qui roha jahuë Chani raahacani pa?” iquia. Iyamahi quiha. Nicacanicuë nohiria huëtsa ri. ³⁷ Jabi Iboha yoba tsi xo naa mato qui ë quënëhaina ra. Iboha yoba ja nori ca cahëxëti xo toa mato xërëquë ca Dios Chani yoatí tiisi jaya cabo. Cahëxëti xo tiisi huëtsa jaya cabo ri. ³⁸ E yoahai ca yoba pi ja chahahuayamacano tsi tihi cabo chahahuayamacana.

³⁹ Jarohari tsi Dios Chani yoatí tiisi ó quëëcana iquia, ëbë xatë bá. Jasca, jamëri ca joí pi nohiriá chanino tsi pasimayamacana. ⁴⁰ Quinia jia tsi acacaxëti xo jatiroha cato, arati ma catiquë no.

15

Cristo Chani

¹ Dios xabahamati Chani, naa mato qui ë yoani ca Chani mato shinamacasquia. Toa Chani ma bini quiha. Toa Chani qui chitimiriaqui mato. ² Japi mato qui ë yoani ca qui chitimihí tsi toa Chaní tsi xabahamahacaxëqui mato ra. Tocapiyamamano tsi mahitsa tsi xo toa ma chahahuahaina iquia.

³⁻⁴ Jariapari tsi Cristo quima ë bini ca jahuë bo mato ë yoanicuë. E yoani ca tsi xo naa ra: Noba jocha quëshpi tsi Jesu nanicuë, Quënëhacanish cabá yoani jascaria. Jaquirëquë ja maihuahanicuë. Jatsi tres bari quirëquë ja bësomahanicuë, Quënëhacanish cabá yoani jascaria. ⁵ Bësohax Pedro qui ja jisiquinicuë. Jatsi jahuë doce ca rabëti

bo qui ja jisiquiniquë. ⁶ Jaquirëquë quinientos ca xatë bo qui ja jisiquiniquë. Jasca, jari jaboqui bëso tsi xo toa jato ó huëstima cabo, naa Jesu bëso ini ca jisnish cabo. Rësoyoni quiha tëxë bo. ⁷ Jatsi Jacobo qui ja jisiquiniquë. Jaquirëquë jahuë Chani chitahëhuati ibo bo tëquë qui ja jisiquiniquë.

⁸ Jarohari tsi ë qui yoi Cristo jisiquiniquë ra, Damasco quinia ca bahí no. Shoma ë ini quiha. ⁹ Jabi ëa oquëria ca xo toa Dios Chani chitahëhuati ibo bo. Ea ti tsi xo toa iriama cato, Dios iglesiá ca nohiria bo ë tënëmapaoni quëshpi na. Ja iqui tsi Chani chitahëhuati ibo quënahacapaimaria ma xo ëa ra. ¹⁰ Jama, ëa Diós noi-noirianiquë. Ja noihai ca iqui tsi shomaria xo ëa jaboqui ra. Mahitsa ëa ja noiyamani quiha. Ja noihai iqui tsi shomaria xo ëa jaboqui ra. Mahitsa ëa ja noiyamani quiha. Ja noihai ca tahëhax ja bax yonocoriaquia ra. Chani chitahëhuati ibo huëtsa bo oquë tsi xo toa ë yonocohaina iquia. Jabi ëa yonocomati chama tsi xo toa ëa ja noihaina. ¹¹ Jabi jia tsi xo toa noba yonoco tëquëta. Yonoconabëquipama tsi jasca ca Chani jia ca yoaqui noa, naa noqui Chani chitahëhuati ibo bo tëquë. Naa Chani ma chahahuaniquë iquia.

Bësotëquëxëhi quiha Cristó-na bo

¹² “Rësonish cabo quima Cristo tërohacanicuë” iqui noa, naa noqui Chani chitahëhuati ibo bo tëquë. Jabija ca noba Chani pi no tsi çjënahuariahax raca “Bësotëquëyamaxëhi quiha nohiria bo” i mato mishni bo na? ¹³ Nohiria bo pi bësotëquëyamano tsi bësomahacayamani quiha Cristo ri iquia. ¹⁴ Jasca pi Cristo bësomahacayamarohano tsi mahitsa tsi Dios Chani yoaqui noa. Jasca, mahitsa tsi xo toa ja qui

ma chitimihai ri. ¹⁵ Jarohapa tsi Dios quiahuaqui noa tonia, mahitsa “Rësonish cabo quima jahuë Cristo Diós tëroniquë” i nohiria bo qui no ai quëshpi na. Jatsi shinaparicana. ¿Bësotëquëxëhi ni nohiria bo iquia? Bësotëquëyamapijacano tsi Diós jahuë Cristo bësotëquëmayamani quiha jaa ri iquia. ¹⁶ Jasca pi rësonish cabo bësotëquëyamano tsi bësomahacayamani quiha Cristo ri. ¹⁷ Cristo pi bësomahacayamarohano tsi mahitsa tsi xo toa ja qui ma chitimihaina rë. Jari mato jocha ó tsi bëno xo mato ra. ¹⁸ Jasca, bësotëquë-yamaxëhi quiha Cristo qui chitiminish ca rësonish cabo ri. ¹⁹ Tsayacahuë. Jaboqui noqui ranihuahi quiha toa bësotëquëti ó no pasohaina ra. Noqui jia quiha. Jama, bësotëquëyamapihi tsi noitiria ca noqui xo naa ra, no parahacaha quëshpi na.

²⁰ No parahacayamaniquë iquia. Rësonish cabo quima Cristo tërohacani quiha. Bësohi quiha. Jariapari ca maihuahacanish ca bësotëquëhai ca nohiria tsi xo naa. Ja bësotëquëni iqui tsi bësotëquëcaxëcani quiha jahuë nohiria bo ri. ²¹ Jabi Adán jocha iqui tsi rësohi quiha nohiria bo tëquë. Jasca, Cristó bëboni iqui tsi bësotëquëxëhi quiha nohiria bo ri. ²² Rësoxëqui noa, noqui tëquëta, noba jahëpa Adán jocha iqui na. Jascaria tsi bësotëquëxëqui noa, Cristó-na bo no nori iqui na. ²³ Jariapari tsi Cristo bësomahacanicuë. Jariapari ca tsi xo toa. Jaquirëquë bësomahacaxëhi quiha Cristó-na bo ri, jahari ja joxëquë no. ²⁴ Jaquirëquë joxëhi quiha jahuë rëso, naa jahuë Jahëpa Dios qui ja yonahai ca jahuë bo ja mëaxëquë no. Jama, mënox pari tsi ja pasomaha ca chama bo tëquë

bëboxëhi quiha ra. Bëboxo tsi jahuë Jahëpa Dios qui ja yonahai ca mëaxëhi quiha. ²⁵ Jama, jaboqui Chama-chamaria xo Cristo. Jahuë Jahëpa qui jari mëahama tsi xo toa ja yona-yonahaina. Ja pasomaha ca chama bo tëquë ja bëbopariti xo. ²⁶ Jabi jaroha ca noqui pasomaha ca tsi xo toa no rësöhaina. Bëbohacaxëhi quiha toa ri. ²⁷ Nicacana. “Cristo chama namá janahacaxëti xo jahuë bo tëquë” ii quiha Quënëhacanish cabo. Jabi “jahuë bo tëquë” i Dios Chani no tsi jahuë chama namá jahuë Jahëpa Dios nori ca ma quëscahuamitsa. Jama xo. Jahëpa Dios tsi xo toa jahuë Cristo chama namá ca jahuë bo janati ibo-iboria. ²⁸ Jabi Cristo chama namá tsi jatiroha ca jahuë bo janahacano tsi jahuë Jahëpa chama namá jamë janaxëhi quiha Baquë. Toa barí tsi jatiroha ca yonaxëhi quiha Dios.

²⁹ ¿Jahuë ó pasohi ni nohiria bo, rësonish cabo bax ja ashimahacacaquë no? Tocacani quiha naipa xo tsi jato rabëti yamabo jiscasani na. Jama, “Yama tsi xo nohiria bo bësotëquëhaina ra” i pi jaca no tsi ¿jëniriahax jato rabëti yamabo bax ashimahacacahi ni pa? ³⁰ Rësonish cabo pi bësotëquëyamano tsi yoyoxëneria cabo noqui xo naa, naa noqui Dios Chani yoacanaibo. Jatiroha ca barí tsi toa Chani tahëxo tsi noqui acatsi quiha noqui pasomaha cabo ra. ³¹ Jishopë. Jatiroha ca barí tsi toa Chani tahëxo tsi ëa acasani quiha pë, ëbë xatë bá. Jasca, ë qui jia tsi xo toa Ibo Jesucristo ó tsi ma bësohai ri. Mato parayamaquia. ³² Efeso ax tsi ë acacaquë ani quiha. Caxaxëneria ca yohina jascaria toa joni bo ini quiha. Japi rësonish cabo bësotëquëyamano tsi mahitsa jato pasomaha ë

iquinaniquë. Jasca, nohiria bo pi bësotëquëyamano tsi jaboqui no yoyono iquia. No oriquino. Jënë no ariano. No tocano ra, huëaquë tsi no rësosharihai quëshpi na.

³³ Ma parahacayamano. Mato jabi jia ca yoshi-huacaxëcani quiha toá ca yoyocanaibo, mato bëta ja rabënapiquë no. ³⁴ Quiniacaxëcahuë. Toá ca paraxëni ca nohiria bo quima bësocahuë. Jari jochayamacana. Jasca, mato ó tsi xo toa huësti huësti ca Dios cahëyamacanaibo iquia. Nëcaquia mato bërabimaxëna.

Yora paxa ca no bixëhaina

³⁵ Quiniacaxëcahuë. Mato nicacaxëcani quiha huësti huësti cabo, naa rësonish cabo yoati na. Nicahax, “¿Jënahuariaxo raca tërohacaxëhi ni rësonish cabo sa? ¿Jëni ca yora jayacaxëcahi ni sa, ja bësotëquëxëquë no?” icaxëcani quiha pë. ³⁶ Yoyoxëni tsi xo toca ca ja nicacanaina iquia. Shinaparicana. Joconox pari tsi maí tsi toa bëro maihuahaca-parixëti xo. Ja rësoparixëti quiha. ³⁷ Banapiquí tsi jahuë bëro yoi banaqui noa, jahuë jihui nomari. Jahuëcara ca ma banahai ca bëro jamëri tsi xo toa ja jocohaina. ³⁸ Toa bëro ma banano tsi ja qui yora paxa ca aqui Dios, naa ja qui jia ca yora. Jabi jatiroha ca bëro qui jahuë yora yoi ca ahi quiha. Ja iqui tsi jamëri jamëri tsi xo toa ja jococanaina. ³⁹ Jascaria tsi tobi jamëri ca nami bo ri. Tobi nohiria nami. Tobi yohina nami. Jaquirima tsi xo isaca nami. Jasca, jamëri tsi xo sanino nami ri. Tihi cabo tsi xo jamëri. ⁴⁰ Jascaria tsi xo naipá ca jahuë bo. Noqui rima tsi xo ángel yora bo. Maí ca nohiria jamëri tsi xo jato oquë ri.

⁴¹ Jascaria, jamëri tsi xo bari, oxë, huishti bo. Oxë huahuahai ca quirima tsi xo bari huahuahaina. Jamëri tsi xo huishti huahuahai ri. Jasca, huësti huishti jamëri tsi xo huishti huëtsa huahuahaina. Yama tsi xo jaharisi cato ra. ⁴² Jabi tocaxëhi quiha ra, rësonish cabo bësotëquëxëquë no. Jaboqui porohi quiha maihuahacahax ca yora. Jama, porotimaxëni tsi xo toa tëronoxëti cato. ⁴³ Yoiria tsi xo toa maihuahacahax ca yora ra. Anomariaxëhi quiha toa tëronoxëti cato. Chamayama tsi xo toa maihuahacahax cato. Chama jayaxëhi quiha toa tëronoxëti cato. ⁴⁴ Noba noma yora tsi xo toa ja maihuahacahaina. Jama, ja tërohacaquë tsi mana ca yora ixëqui ra. Jabi tobi dos ca yora jamëri cabo. Huësti tsi xo toa noba noma yora yoi. Rësoxëhi quiha toa. Jasca, tobi xo yora huëtsa, naa Diós noqui axëhai ca mana ca yora.

⁴⁵ Jabi jariapari ca joni Adán iniquë. Bësohai ca nohiria ja manëni quiha. Jama, nohiria bësomati ibo-iboria toa segundo ca joni manëni quiha, naa Cristo. ⁴⁶ ¿Tsayacanai? Jariapari tsi xo toa noba noma yora. Jaquirëquë tsi xo toa Diós noqui axëhai ca yora, naa noba mana ca yora. ⁴⁷ Mai cospó tsi toa jariapari ca joni acacani quiha. Tocamaxo toa segundo cato. Mana ax ja joni quiha. ⁴⁸ Jabi cospó tsi acacani ca Adán jascaria xo noqui maí ca bësohai ca nohiria bo. Jama, mana ca joni jascariaxëhi quiha Cristó-na bo. ⁴⁹ Jaboqui Adán yora jascaria ca jaya xo noa. Jahuë noma jabi no bini quiha. Jascaria tsi mana ca joni yora jascaria ca jayaxëqui noa ra. Jahuë mana ca jabí tsi acacaxëhi quiha noa.

⁵⁰ E yoacatsai ca tsi xo naa ëbë xatë bá. Nica-cana: Mana, naa Diós otoiha ca qui jicotimaxëniria tsi xo toa noba noma yora bo iquia. Bëso-bësopaotimaxëniria ca tsi xo naa noba rësotimacaxëni ca tsi xo naa noba rësotimacaxëni ca yora bo. ⁵¹ Mato parayamaquia. Jiaría ca yoahama ca jahuë bo mato yoaquia: Rësotimacaxëni noa, naa noqui tëquëta. ⁵² Mëri tsi, naa bëxtiria tsi yora paxa ca noqui acacaxëhi quiha jaroha ca trompeta xohacaxëquë no. Toa trompeta xohacano tsi tërohacaxëni toa rësotimacaxëni ca chahahuacanaibo pari. Rësotimacaxëni ca yora paxa ca jayacaxëceni quiha. Jatsi jabitihuahacaxëni noa, naa noqui bëso cabo. ⁵³ Porotimacaxëni ca yora sahuëxëhi quiha noba porohai ca yora bo iquia. Rësotimacaxëni ca yora rarínaxëti quiha noba rësotimacaxëni ca yora bo. ⁵⁴ Jabi toa rësotimacaxëni ca yora no sahuëno tsi jatihuahacaxëni Quënëhacanish cabo, naa “Quëyohacaquë no rësotimacaxëni ra. Jia tsi xo no bëbohaina” iquiina. ⁵⁵ ¿Tsayacanai? Noqui bëbotimacaxëni tsi xo no rësotimacaxëni ra. Rësotimacaxëni qui raquëyamaqui noa. ⁵⁶ Jabi jocha chama tahëhax tsi rësotimacaxëni noa. Jasca, Moisés yoba tahëxo tsi noqui quësoti chama jaya xo jocha ra. ⁵⁷ Jama, Dios qui “Gracias” iqui noa, naa dos ca chama bo bëbotimacaxëni mëtisa no nori iqui na. Noba Ibo Jesucristó tsi noqui bëbotimacaxëni quiha Dios. ⁵⁸ Jatsi chamatsicana, ëbë xatë bá. Mahitsa ca tiisí tsi mëpihacayamacana. Jasca, Ibo yonoco ma ariano. Tocapimano tsi mahitsama ixëhi quiha Ibo bax ma acaina iquia.

16

Noitiria cabo qui ofrenda acaina

¹ Dios nohiria bo bax, naa Jerusalén ca noitiria cabo bax parata yoati tsi yobacasquia, jia ca ati ma cahëno iquish na. Galata maí ca iglesia bo ë yobani ca jasca ca tsi xo naa yoba ri. Nëcacana: ² Jatiroha ca domingó tsi mato sueldo quima ca parata xatë ma janaxëti xo ofrenda qui. Tocapimano tsi ofrenda huëtsa ë catiayamaxëti xo, mato qui ë shishoxëquë no. ³ Mato qui cahëxo tsi mato ofrenda raaxëquia Jerusalén qui. Mato qui jia ca joni bo ya tsi mato ofrenda raahacaxëti xo iquia. Jasca, naa joni bo qui joihuati carta bo axëquia, jia tsi Jerusalén qui ja cahëcano. ⁴ Jasca, Jerusalén qui ë caapino tsi ë bëta ja bocano jato ri.

Pablo Corinto cabo qui shishocasnina

⁵ Jaboqui Macedoniá ca chahahuacanaibo qui shishoparicasquia. ⁶ Shishoquiria tsi mato qui caxëquia chitëxëna. Naama matsitiyá tsi ë chitëmitsa mato bëta. Jaquirëquë jia tsi rëquë ëa raati mëtsa ixëqui mato iquia, ë cahai ca jahuëniacara ca qui. ⁷ Johax mëri tsi nacocasyama xo ëa ra. Dios qui jia pi no tsi naama tsi chitëxëquia johax na. ⁸ Jaboqui canoma xo ëa. Efesó tsi chitëparicasquia Pentecostés fiesta bari quëshpi na. ⁹ Jasca, nëa xo tsi huëstima ca xaba jaya xo ëa, Dios yonoco axëna. Jasca, jari huëstima tsi xo toa Dios Chani pasomaha cabo nëá no rë.

Timoteo — Apolos

¹⁰⁻¹¹ Mato qui Timoteo shishopino tsi jia tsi toa joni joihuacana. Dios bax yonocohi quiha, naa ëa jascaria. Joihuaxo tsi chahahuacana ra, Dios yonoco ja acai quëshpi na. Jasca, toa joni ma mëbino jia tsi jahari ë qui ja jono. Noho

carta bëcanaibo bacaquë tsi jaha pasoxëquia jisti. ¹² Jasca, Apolos mato qui shishomacasquia. “Naa carta bohái ca xatë bo ya mi cano mia ri” i ja qui ë quë. Jaboqui cacasyama xo rë. Jari shinahi quiha. Tonia mato qui caxëhi quiha xaba huëtsa tsëquëquë no.

Jaroha ca chani

¹³ Quiniacaxëcahuë. Tobi quiha mahitsa ca chani. Jaha tsi Dios yoba ó tsi coshicana. Jasca, chahahuayamacanaibo qui raquëyamacana. Chamacahuë. ¹⁴ Noixo tsi jatiroha ca ma ano ra. ¹⁵ Jasca, Estéfanas, jahuë xobó cabo, tihi cabo yoati tsi nicacasquia. Jariapari ca Cristo qui bëbohacانش cabo ja icani quiha Acaya maí no. Dios nohiria bo ja mëbiriacani quiha noixo na. ¹⁶ Jia tsi xo toca ca nohiria bo. Jabi toca ca nohiria bá pi mato rëquëninino tsi jato yoba nicacana. Jia tsi xo toca ca nohiria bá mato rëquënihaina iquia, naa mato xërëquë ca yonocoriacanaibo. ¹⁷ Jasca, rani-raniquia Estéfanas, Fortunato, Acaico, tihi cabá ëa jisi bëceni iqui na. Jaboqui ëa mëbicani quiha mato tahëxo na. ¹⁸ Nëa xo tsi ëa ranihuacani quiha, naa mato ja ranihuapaoni jascaria. Nëca ca joni bo ma chahahuaxëti xo, jato yonoco jia ca iqui na.

Joihuahaina

¹⁹ Mato joihuaqui nëá ca iglesiá cabo, naa Asia maí ca chahahuacanaibo. Mato joihuacatsi quiha Aquila, Priscila, jato xobó ca aracanaibo. ²⁰ Mato joihuahi quiha nëá ca chahahuacanaibo tëquëta. ²¹ Jarohari tsi mato joihuaquia ëa ri, ë quënëhai

cató no. ²² Jasca, yoshihuahacaxëti xo toa tso-
huëcara ca noba Ibo noiyamahai cato. Noba
Ibo jono ra. ²³ Noba Ibo Jesús mato noino ra.
²⁴ Jesucristó no bax ani iqui tsi mato tēquë noiri-
aquia ra. Iquë.

Dios Chani

New Testament in Chácobo (BL:cao:Chácobo)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chácobo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chácobo [cao], Bolivia

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chácobo

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

137aab31-418b-5455-a1a5-99b889cb7cfc